

ΕΛΛΗΝΙΚ

ΔΔΕΛΦΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥ.

ΧΩΝ

ΕΛΛΗΝΙ

ΔΩΝ

ΝΟΣΟΚΟ.

ΜΩΝ

Υ
Γ
Ε
Ι
Α

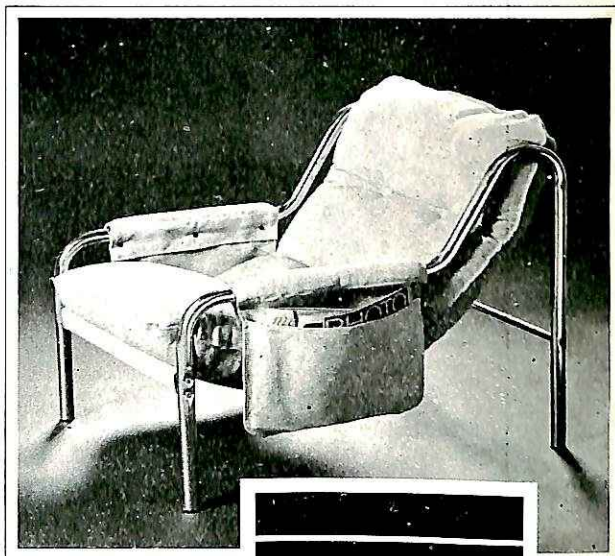

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Τ
Ε
Χ
Ν
Ο
Ν

anessis

Μιά σειρά καθιστικών που κύρια χαρακτηριστικά της είναι
η απλότης ή εύκολη μετακίνηση και η άνεση.
Τα καθιστικά αυτά προορίζονται για λίβινγκ ρούμ, για βεράντες
και γενικά όπου ζητάμε μία εύχρηστη και άνετη ατμόσφαιρα.

ΤΣΑΟΥΣΟΓΛΟΥ Α.Ε. - ΟΔΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ 260 ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛΕΦ. ΚΕΝΤΡΟΝ 4817711
ΕΚΘΕΣΕΙΣ: ΑΘΗΝΩΝ: Α' ΟΔΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ 4α - ΤΗΛ. 3222400 - Β' ΟΔΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 15 - ΤΗΛ. 3221214
Γ' ΟΔΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ 260 - ΤΗΛ. 4817711 - ΠΕΙΡΑΙΩΣ: ΟΔΟΣ ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ 90 - ΤΗΛ. 4128760
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ: ΟΔΟΣ ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 54 ΤΗΛ. (031) 277135 - 277276.

ΕΚΔΟΤΗΣ
Ἐθνικὸς Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Ἑλληνίδων
Νοσοκόμων

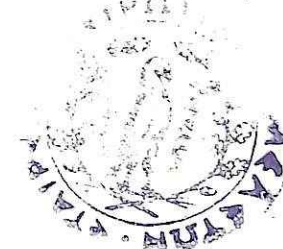
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ
Μαρία Μαλγαρινοῦ
Ἀνωτέρα Σχολὴ Ἀδελφῶν
Νοσοκόμων
Γενικὸν Νοσ/μεῖον Ἀθηνῶν
«ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΑΥΛΟΣ»

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Ἀθαν. Ἀθανασόπουλος
Ρήγα Παλαμῆδου 5
Τηλεφ. 3219306 Ἀθῆναι

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
Ἐμβάσματα - Ἐπιταγαὶ
Περιοδικὸ
«Ἑλληνὶς Ἀδελφὴ»
Γραφεῖα Πύργος Ἀθηνῶν
Γ' κτίριον 11:1α Ἀθῆναι 610

Τιμὴ Τεύχους Δρχ. 20
Διὰ σπουδαστρίας Δρχ. 15
Ἐτησίᾳ συνδρομὴ Δρχ. 100
Ἐτησίᾳ συνδρομὴ ἐξ. \$ 7

Κείμενο ἐννεον.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΛΙΤΣΙΔΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ *Δι. Παπαφύσης*
ΗΜΕΡΟΜ. 25-8-88
ΑΡΙΘ. 42291

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
1. Πρόγραμμα τῶν Ἐκδηλώσεων τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Διεθνοῦς ἡμέρας τῆς Ἀδελφῆς στὴν Ἀθήνα	123
2. Μήνυμα Κυβ. Ὑπουργοῦ	124
3. Προσφωνήσις Κυβ. Προέδρου ...	125
4. Προσφωνήσις Κυβ. Τσάτσου ...	128
5. Ἡ Ἀδελφὴ ὡς Παράγων Ἀλλαγῆς	129
6. Ὁ Τύπος Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ...	136
7. Ὁ ἑορτασμός τῆς ἡμέρας τῆς Ἀδελφῆς στὸ Τμῆμα ΕΣΔΕΝ	
α) Ἰωαννίνων	139
β) Θεσσαλονίκης	146
γ) Καβάλας - Ἀλεξανδρουπόλεως	149
δ) Πελοποννήσου	150
ε) Θεσσαλίας	157
στ) Χανιά Κρήτης	156

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ
ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ
ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Μάϊος 1977

Τρίτη 10 Μαΐου 1977 ώρα 12 μέσ.

Συνέντευξις τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ε.Σ.Δ.Ε.Ν. μετ' ἐκπροσώπων τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Τύπου εἰς τὸ Ἐντευκτήριον «Ἀθηνᾶ Μεσολωρᾶ».

Τετάρτη 11 Μαΐου 1977, ὥρα 8 π.μ.

Θεία Λειτουργία εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν Νικαίας Ἁγίων Νικέ-
λαον διὰ τὰς Ἀδελφάς καὶ Σπουδαστρίας Ἀδελφάς. (Αὐτοκίνητα Νι-
καίας ἀπὸ Πλατεία Κουμουνδούρου)

Τετάρτη 11 Μαΐου 1977

- α) Ἀναγγελία ἀπὸ ραδιοφώνου τῆς ἑορτῆς καὶ μετάδοσις συνθημάτων διὰ τὸ ἔργον καὶ τὴν ἐργασίαν τῆς Ἀδελφῆς.
- β) Ραδιοφωνικὴ συνέντευξις μετὰ τῆς Διπλωματούχου Ἀδελφῆς Κας Φρεῖδ. Μπούλια. (Ἐθνικὸν πρόγραμμα ὥρα 9.45 π.μ.)

Πέμπτη 12 Μαΐου 1977, ὥρα 12 μεσ.

Ἐπίσημος ἐορταστικὴ ἐκδήλωσις εἰς αἴθουσαν διαλέξεων τοῦ Εὐγενι-
δείου Ἰδρύματος (Πλανητάριον)

Π ρ ό γ ρ α μ μ α

- α) Εἰσήγησις ὑπὸ τῆς Προέδρου τοῦ ΕΣΔΕΝ Δίδος Στ. Παπαμικρούλη.
- β) Προσφώνησις ὑπὸ τῆς Κας Ἰωάννας Κ. Τσάτσου.
- γ) Ὁμιλία ὑπὸ τῆς Ἀντιπροέδρου τοῦ ΕΣΔΕΝ Δίδος Βασ. Λανάρα.

Τρίτη 17 Μαΐου 1977, ὥρα 6.30 - 9.30 μ.μ.

Παγωτὸν εἰς Κέντρον ΑΓΛΑΜΑΙΡ, Μικρολίμανο (Τουρκολίμανο).

ΜΗΝΥΜΑ Κου Υφυπουργού

ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΟΥ

Κάθε χρόνο σάν σήμερα εορτάζεται διεθνώς ή ήμέρα τής 'Αδελφής Νοσοκόμου.

Με τήν εύκαιρία του έορτασμού αυτού άπευθύνουμε θερμό χαιρετισμό πρὸς ὅλες τὲς 'Αδελφές Νοσοκόμους τῆς χώρας, τὲς σπουδάστριες καὶ τὲς μαθήτριες τῶν Σχολῶν μας. 'Αξίζει κάθε ἔπαινος στὲς 'Ελληνίδες αὐτὲς πού διάλεξαν τὸ δύσκολο ἀλλὰ καὶ τόσο ὑψηλὸ ἔργο τῆς 'Αδελφῆς καὶ μοχθοῦν καθημερινὰ γιὰ τὴν ἀνακούφιση τοῦ πόνου μέσα στὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα ἢ ὑπηρετοῦν τὲς ἀνάγκες ὑγείας τοῦ λαοῦ μας στοὺς διαφόρους ὑγειονομικοὺς σχηματισμούς.

"Ὅλοι μας χρειασθήκαμε κάποτε ἢ θὰ χρειασθοῦμε μελλοντικὰ τὲς καλὲς ὑπηρεσίες τῶν 'Αδελφῶν Νοσοκόμων καὶ γνωρίζουμε πόσο ἀναγκαία εἶναι ἡ παρουσία τους γιὰ τὴ λειτουργία κάθε Νοσηλευτικοῦ 'Ιδρύματος. 'Η Κυβέρνηση περιβάλει μὲ ἐνδιαφέρον καὶ στοργή τὴν τάξη τῶν 'Αδελφῶν Νοσοκόμων, ἔλαβε καὶ θὰ λάβῃ μέτρα νομοθετικὰ γιὰ τὴ βελτίωση τῆς θέσεως καὶ τῶν συνθηκῶν ἐργασίας τους.

"Ἐνα μεγάλο πρόβλημα στὴ χώρα μας σήμερα εἶναι ἡ ἀνεπάρκεια τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀδελφῶν Νοσοκόμων. Τὰ κενὰ εἶναι ἀκόμη μεγάλα καὶ πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν. 'Η Κυβέρνηση προγραμματίζει τὴ λειτουργία νέων Σχολῶν Νοσοκόμων στὰ μεγάλα Κέντρα 'Αθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ἀλλὰ καὶ τὲς πόλεις ὅπου πρόκειται νὰ ἱδρυθοῦν 'Ιατρικὲς Σχολὲς ἢ Πανεπιστημιακὲς κλινικὲς.

Καλοῦμε τὲς νέες 'Ελληνίδες νὰ ἀκολουθήσουν τὸ λειτούργημα τῶν 'Αδελφῶν Νοσοκόμων καὶ νὰ προσέλθουν στὲς 'Ανώτερες καὶ Μέσες Σχολὲς ἐκπαιδεύσεως νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ.

Στὸ ἐπάγγελμα τῆς 'Αδελφῆς θὰ εὔρουν μία ἀνοικτὴ σταδιοδρομία μία ἀπασχόληση ἢ ὁποία ταιριάζει στὴ φύση τῆς γυναίκας, προσφέρει γνώσεις πολύτιμες γιὰ τὴν προσωπικὴ καὶ οἰκογενεακὴ τῆς ζωὴ, ἀμοιβεται καλά, καὶ χαρίζει βαθειὰ ἰκανοποίηση μὲ τὴν αἴσθηση τῆς προσφορᾶς μιᾶς ἀναντικατάστατης κοινωνικῆς ὑπηρεσίας.

Σεβασμιώτατε, Εὐγενεστάτη κ. Τσάτσου, 'Εξοχώτατε Κύριε Ὑπουργέ, Κυρίες καὶ Κύριοι, 'Αγαπητοὶ συνάδελφοι,

Σήμερα σὲ 84 χώρες τοῦ κόσμου — 8-σες εἶναι οἱ χώρες μέλη τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου Νοσοκόμων — γίνονται παρόμοιες συγκεντρώσεις διὰ νὰ τιμηθῇ μία ἀφανὴς ἐργασία τοῦ καλοῦ στὴν σύγχρονη Κοινωνία μας ἡ 'Αδελφὴ Νοσοκόμος. Εἶναι ἡ Διεθνὴς 'Ημέρα τῆς 'Αδελφῆς ἢ ὁποία εορτάζεται ἀπὸ ἐξαιτίας μὲ πρωτοβουλία τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου τῶν Νοσοκόμων τὸ ὁποῖον ὀρίζει κατ' ἔτος καὶ τὸ θέμα τοῦ εορτασμοῦ.

'Η 12ῃ Μαΐου ἐπελέγη ὡς ἡμέρα τοῦ εορτασμοῦ διότι εἶναι ἡ ἡμέρα τῶν γενεθλίων τῆς μεγάλης 'Αγγλίδος Νοσοκόμου FLORENCE NIGHTINGALE, ἡ ὁποία ἔθεσε τὰ θεμέλια τῆς ἐπιστημονικῆς Νοσηλευτικῆς διὰ τῆς ἰδρύσεως τῆς πρώτης Σχολῆς Νοσοκόμων, εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τοῦ 'Αγίου Θωμᾶ, εἰς τὸ Λονδῖνον τὸ 1860.

Εἰς τὴν Πατρίδα μας μὲ πρωτοβουλίαν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ συνεργασίαν τοῦ 'Εθνικοῦ Συνδέσμου Διπλωματούχων 'Ελληνίδων Νοσοκόμων εορτάζεται ἡ ἡμέρα αὐτὴ μὲ ἀνάλογες

Προσφώνησις Κας Προέδρου ΣΤ. ΠΑΠΑΜΙΚΡΟΥΛΗ

ἐκδηλώσεις εἰς ὅλην τὴν χώραν. Οἱ 'Αδελφές σταματοῦν γιὰ λίγο τὸ πολύμοχθο ἔργο τους γιὰ νὰ εορτάσουν τὴν ἡμέρα αὐτὴ καὶ νὰ δεχθοῦν ἀπὸ τὴν Πολιτεία καὶ τὴν Κοινωνία τὴν δικαίαν ἐκφρασὶν τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης, ἔτσι ἀπλὰ καὶ ταπεινὰ ὅπως οἱ μητέρες μας τὴν περασμένη Κυριακὴ δέχθηκαν τὴν ἐκφρασὶν τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης μας. 'Αλήθεια τί ὥραία σύμπτωση, νὰ εορτάζουν οἱ μητέρες καὶ οἱ 'Αδελφές μέσα στὸν ἴδιο ὀλάνθιστο μῆνα καὶ σχεδὸν τὴν ἴδια ἐβδομάδα. Καὶ ἡ 'Αδελφὴ ὅπως καὶ ἡ μητέρα προσφέρει ἀναντικατάστατη ὑπηρεσία, φροντίδα, ἀγάπη, στοργὴ σὲ ἀνθρώπινες ὑπάρξεις πού ἀδυνατοῦν νὰ φροντίσουν τὸν ἑαυτὸν τους. Γι' αὐτὸ σὲ πολλὰς γλώσσας ὅπως στὴν 'Αγγλικὴ τὸ Νοσοκόμος — NURSE — σημαίνει τροφός, παραμάν.

Τὸ θέμα τοῦ φετεινοῦ εορτασμοῦ εἶναι: «'Η 'Αδελφὴ ὡς παράγων 'Αλλαγῆς» («THE NURSE AS AN INSTRUMENT OF GRANGE»). Τὸ θέμα θὰ ἀναπτύξῃ ἡ δις Λανάρια Διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας τῆς Νοσηλευτικῆς, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ 'Εθνικοῦ μας Συνδέσμου καὶ Ὑποδιευθύνουσα τοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός».

'Ἐν τούτοις θὰ παρακαλοῦσα νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ διατυπώσω λίγες ἀπλὲς σκέψεις πάνω στὸ πολυσύμμαντο γιὰ μᾶς τὲς 'Ελληνίδες 'Αδελφές θέμα τῆς ἀλλαγῆς. 'Αν διερωτᾶσθε τί μπορεῖ νὰ ἀλλάξῃ ἡ 'Αδελφὴ Νοσοκόμος σ' ἓνα ἱδρυμα, σὲ μιὰ Ὑγειονομικὴ Ὑπηρεσία ἢ γενικὰ στὸ κοινωνικὸ σύνολο θὰ σᾶς μεταφέρω σ' ἓνα συγκρότημα κτιριακὸ στὴν Κωνσταντινούπολη, στὴν Ἀσιατικὴ ἀκτὴ, εἰς τοὺς στρατώνες τῆς Χρυσουπόλεως, τὸ Σκοῦταρη, κατὰ τὸν Κριμαϊκὸ πόλεμο τοῦ 1854. 'Ἐκεῖ κοίτονται 'Αγγλοὶ στρατιῶτες καὶ μὲ τὴν φροντίδα πού τοὺς παρέχει τὸ ἱατρικὸ ἐκστρατευτικὸ σῶμα, ἀλλὰ χωρὶς τὴν παρουσία τῆς 'Αδελφῆς. Γυναῖκες ἀπὸ τὴν περιοχὴ προσφέρουν κάποια νοση-

λευτική φροντίδα χωρίς γνώσεις και ίσως χωρίς ενδιαφέρον. Αποτέλεσμα: Θνησιμότης 40ο) ο. Στους 100 τραυματίες οι 40 δεν θα ξανααντικρύσουν τις άκτες του νησιού τους και οι προσφιλείς τους θα θυσιάζουν στο πένθος.

Οι πρώτες πληροφορίες δημοσιεύονται στον Τύπο και η κοινή γνώμη επαναστατεί. Η Άγγλική Κυβέρνησις αναστατώνεται. Η FLORENCE NIGHTINGALE συγκινείται. Προσφέρεται να βοηθήσει τους συμπατριώτες της και ο Υπουργός των Στρατιωτικών της παρέχει πλήρη την υποστήριξίν του. Η NIGHTINGALE ήταν μια γυναίκα μορφωμένη και δυναμική, είχε παρακολουθήσει μαθήματα νοσηλευτικής τέχνης σε μια ελιγόμενη εκπαίδευση στην Σχολή Διακονιστών του Πάστορος Θεοδώρου FLIEDNER στο KAISERSWETH της Γερμανίας. Με τις λίγες αυτές γνώσεις, με την θαλασσίαν πίστη της εις τον Θεόν και την απέραντη χριστιανική αγάπη της στον άνθρωπο ξεκίνησε με μια μικρή ομάδα Άγγλίδων γυναικών εις τις όποιες μετέδωσε τις λίγες νοσηλευτικές γνώσεις της και τον μεγάλο ενθουσιασμόν της.

Όταν η ομάδα αυτή έφθασε στους Στρατώνες του Σκούταρη που είχαν μεταβληθί σε νοσοκομείον, είχε ένα γιγάντιο έργο να επιτελέσει. Η κατάσταση ήταν τραγική, και έπρεπε να αλλάξει. Η καθαριότης του περιβάλλοντος και των ασθενών, η διατροφή των, η νοσηλευτική φροντίς, η ψυχολογική υποστήριξις, η ενθάρρυνσις, η πρόληψις των μολύνσεων και των επιπλοκών έφεραν το ευεργετικό τους αποτέλεσμα. Μέσα σε λίγους μήνες η θνησιμότης κατέβηκε στο 2ο) ο. Χιλιάδες άνθρωποι ζώες σώθηκαν. Η NIGHTINGALE εις την προσπάθειαν της συνήντησε δυσκολίας πολλές και αντιδράσεις από τους στρατιωτικούς Διοικητάς του Νοσοκομείου και από τους Ιατρούς ακόμη, διότι τους άλλαξε τα συστήματα και ώργάνωσε την εργασία με γώμονα την άνεση και την ασφάλειαν του τραυματίου και του ασθενούς. Παρ' όλο τον δυναμισμόν της για το έργο που είχε αναλάβει, ίσως δεν θα κατάφερε

πολλά πράγματα. Α, δέν είχε πλήρη την υποστήριξιν της Κυβερνήσεως και κυρίως του Υπουργού Στρατιωτικών SIR SIDNER HERBERT.

Βεβαίως η ιστορία αυτή του μακρινού Κριμαϊκού πολέμου είναι ένα δραματικό παράδειγμα αλλαγής την όποιαν επέφερε μια ομάδα Αδελφών υπό την εμπνευσμένη καθοδήγησιν μιας ξεχωριστής φυσιογνωμίας, σ' ένα Νοσηλευτικό Ίδρυμα του περασμένου αιώνα.

Σήμερα μπορεί μια Αδελφή να γίνει παράγων αλλαγής σε καταστάσεις υγειονομικών σχηματισμών που δέν είναι βέβαια τόσο απειλιτικές όπως αυτή της Χρυσουπόλεως αλλά δέν είναι απόλυτα ικανοποιητικές.

Εις την πατρίδα μας κατά την Στατιστική έπετηρίδα του έτους 1976 λειτουργούν 722 μικρά και μεγάλα Νοσηλευτικά Ίδρύματα με 58.501 κλίνες. Κατά το έτος 1975 σ' αυτές τις κλίνες νοσηλεύθηκαν 977.273 ασθενείς. Πως και από ποιούς νοσηλεύθηκαν οι ασθενείς αυτοί 24 ώρες το 24ωρον 365 ημέρας τον χρόνο, από 13.756 Αδελφές εκ των οποίων μόνο 3.624 ήταν εκπαιδευμένοι νοσοκόμοι Τριτοῦς και Μονοετοῦς φοιτήσεως. Βεβαίως νοσηλεύθηκαν πλημμελώς, ίσως δέν εκινδύνευσε η ζωή των από την έλλειψιν των Αδελφών αλλά άσφαλώς οι ασθενείς ταλαιπωρήθηκαν και οι Αδελφές ηργάσθησαν υπεράνθρωπα.

Είναι γεγονός ότι η έλλειψις των Νοσοκόμων είναι φαινόμενον διεθνές. Αλλά όμως μέσα στην τελευταία δεκαετία πολλές χώρες δια της βελτιώσεως των όρων εργασίας και αμοιβής και της ορθολογιστικής αξιοποιήσεως του Νοσηλευτικού δυναμικού κάλυψαν τα κενά των Αδελφών, όπως η Γερμανία και η Φινλανδία.

Εις την πατρίδα μας γίνεται σήμερα από την Κυβέρνηση αξιόλογη προσπάθεια βελτιώσεως των όρων εργασίας και αμοιβής των Αδελφών η οποία αποδίδει ήδη τους καρπούς της. Αι αιτήσεις υποψηφίων δια τις ανώτερες Σχολές Νοσοκόμων διπλασιάσθηκαν κατά το τρέχον σχολικόν έτος. Το άριμόδιον Υπουργείον των Κοι-

νωνικών Υπηρεσιών προγραμματίζει την ίδρυσιν νέων Σχολών Νοσοκόμων εις το Κέντρον και εις τας πόλεις όπου πρόκειται να λειτουργήσουν συντόμως ιατρικές Σχολές η Πανεπιστημιακές Κλινικές.

Ο αριθμός των Αδελφών θα αύξηθῃ. Θα αλλάξῃ όμως η κατάσταση εις τα Νοσηλευτικά μας Ίδρύματα και τις Υγειονομικές μας Υπηρεσίες. Αυτό βέβαια θα εξαρτηθῇ από τις ίδιες τις Αδελφές. Πρέπει οι Αδελφές να συνειδητοποιήσουν την ευθύνην που έχουν και την υποχρέωσιν να δώσουν εις τους ασθενείς των την καλύτεραν δυνατόν Νοσηλευτική φροντίδα με τα μέσα που τους παρέχει το Ίδρυμα η η υπηρεσία εις την οποίαν εργάζονται. Αλλά αυτό δέν είναι αρκετό. Πρέπει η Πολιτεία να εξασφαλίσῃ τα οργανωτικά και διοικητικά πλαίσια μέσα στα οποία θα κινήθῃ η Αδελφή δια να αποδώσῃ το μέγιστον των δυνατοτήτων της. Πρέπει να ενισχυθῇ το κύρος της Αδελφῆς και κυρίως το κύρος της Διευθυνούσης του Νοσοκομείου και της Προϊσταμένης του Τμήματος.

Το Νοσηλευτικό Σώμα πρέπει να οργανωθῇ Κεντρικώς και Περιφερειακώς. Να στελεχωθῇ από τις πλέον έμπειρες και ικανές Αδελφές. Να αξιοποιηθῇ ο χρόνος έκάστης κατηγορίας Αδελφών ανάλογα με τις γνώσεις και τις δυνατότητες που έχει κάθε μέλος της Νοσηλευτικῆς ομάδος. Να εξασφαλισθῇ επίδοσις και έποπτεία της επιτελούμενης εργασίας από Επιθεωρητρίαν Αδελφάς εις όλα τα επίπεδα, μαζί με καθοδήγησιν και επιμόρφωσιν. Τότε οι Αδελφές μπορούν πραγματικά να αλλάξουν την όψη των Νοσοκομείων μας.

Τα Νοσοκομεία, τα Ιατρεία και οι διάφοροι υγειονομικοί σχηματισμοί θα λειτουργήσουν καλύτερα, εάν οι Αδελφές βοηθηθῶν να εφαρμόσουν αυτά που έχουν διδαχθῇ εις τις Σχολές τους. Οι ασθενείς θα νοσηλευθῶν σωστά και μέσα στις υγειονομικές μας υπηρεσίες — τουλάχιστον καθόσον εξαρτάται από τις Αδελφές και πολλά εξαρτώνται απ' αυτές — θα επικρατήσῃ πνεῦμα υψηλῆς ἀντιλήψεως, καθήκοντος, ἀνθρωπιᾶς και αξιοπρεπείας, κατανόησεως και συνεργασίας. Δηλαδή

πνεῦμα ΑΛΛΑΓΗΣ.

Εις την στελέχωσιν των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών και Σχολών πολύ θα βοηθήσῃ η μελετωμένη αυτήν την στιγμήν από το Πανεπιστήμιον Αθηνών Σχολή Εκπαίδεψεως Νοσηλευτικών Στελεχών η οποία πρόκειται να λειτουργήσῃ, ἐλπίζομεν προσεχώς, ως τμήμα της Ιατρικῆς Σχολῆς του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Εις τις προσπάθειες τις όποιες η Κυβέρνησις και το άριμόδιον Υπουργείον Κοινωνικών Υπηρεσιών καταβάλλει δια την βελτίωσιν της Υγειονομικῆς Περιθάλψεως του λαοῦ μας ο παράγων «Αδελφή ΝΟΣΟΚΟΜΟΣ» πρέπει να ληφθῇ σοβαρῶς υπ' όψιν. Εις τελευταίαν ἀνάλυσιν τα Κυβερνητικά Προγράμματα θα εφαρμοσθῶν από τους Ιατρούς και τις Αδελφές. Κυρίως όμως από τις Αδελφές από τις όποιες εξαρτάται κατά μέγα μέρος η ποιότης της παρεχομένης Νοσηλευτικῆς φροντίδος. Λόγω του αριθμοῦ των, της συνεχούς παρουσίας των εις τον Νοσηλευτικόν χώρον και της φύσεως της εργασίας των, αἱ Αδελφαί δύνανται να δημιουργήσουν την καλήν η κακήν ἀτμόσφαιραν εις το Ίδρυμα και να κρατήσουν την λειτουργίαν του εις επίπεδα υψηλά έστω και αν τα μέσα είναι περιορισμένα και αἱ ἐγκαταστάσεις ἐλλειπείς.

Κύριε Υπουργέ, εις την προσπάθειάν σας να βελτιώσετε την υγειονομικήν περίθαλψιν του λαοῦ μας μπορείτε να υπολογίζετε εις την συμπαράστασιν του Νοσηλευτικού προσωπικοῦ. Βοηθήστε τις Αδελφές δια να σας βοηθήσουν ώστε να νοσηλευθῇ καλύτερα ο Έλληνας ασθενής.

Εὐχαριστοῦμεν την ευγενεστάτην κυρίαν Ιωάνναν Τσάτσου, διότι μέσα στις τόσες υψηλές ασχολίες της ἤλθε κοντά μας σήμερα όχι μόνον να παραστῇ εις την εορτήν μας αλλά και να προσφωνήσῃ την εορταστικήν αὐτῇ συγκέντρωσιν.

Εὐχαριστοῦμεν τους εκπροσώπους της ἐκκλησίας μας, του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών και του Υπουργείου Παιδείας, της Βουλῆς, των Στρατιωτικῶν και Πολιτικῶν Αρχῶν του τόπου μας, ως και τους φίλους και συνεργάτας των Αδελφῶν που τιμοῦν με την παρουσίαν των την σημερινήν μας εορτήν.

Προσφωνήσεις Κας Ι. ΤΣΑΤΣΟΥ

νεται σὲ ἔργο, παίρνει ἔκταση παγκόσμια, μέρει μὲ τὴν ἡμέρα αὐξάνει, καὶ ζητάει τὴ βοήθεια ὅλων μας.

Τὴ β α ρ ι ᾶ αὐτὴ ἀποστολὴ μαζί μὲ τοὺς γιατροὺς σηκώνει στοὺς ὤμους τῆς ἡ ἀδελφῆ. Ποτὲ δὲν τὴν εἶχαμε περισσότερο ἀνάγκη. Μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ προκοπὴ τῆς, ἡ μύρωσή τῆς, ἡ ἐξύψωσή τῆς. Μᾶς ἐνδιαφέρει μαζί μὲ τὶς ἀρετὲς τῆς καὶ τὰ προσόντα τῆς νὰ συντρέχουν ὅλο καὶ περισσότερα ἐπιστημονικὰ καὶ τεχνικὰ ἐφόδια, καὶ ἔτσι νὰ γίνεταὶ τὸ ἔργο τῆς ἀκόμα πιὸ εὐεργετικόν.

"Ὅλα τὰ μεγάλα γίνονται μὲ τὸ νοῦ καὶ τὴ ζεστὴ καρδιά μας. "Ὅμως ἡ ἀδελφῆ ὀφείλει ἀκόμα νὰ ἔχει σοφία, νὰ ἔχει ἀπέραντὴ τὴ ὑπομονή. Γνωρίζει πῶς ὅλα τὰ ἐξωτερικὰ ἀγαθὰ, χρήματα καὶ τιμὲς καὶ δόξα ἔχουν ἀξία ὅταν μιὰ ἐσωτερικὴ ἀχτίνα φωτίζει τὴ συνείδησή μας. Γνωρίζει πῶς κατέχομε μόνον ὅτι ἔχουμε δώσει.

Στὴν ἀμφίβολη ἐποχὴ μας, ὅπου οἱ περισσότερες πράξεις καὶ λέξεις ἤχουν κούφια γιατί δὲν ἔχουν ἀντίκρουσμα, ἔρχεται ἡ ἀδελφῆ, αὐτὴ τὸ σιωπηλὸ πλάσμα τῆς ἀγάπης, νὰ προσφέρει μὲ τὸν ψυχικὸ καὶ σωματικὸ μόχθο τῆς τὸν ἄρτο τῆς ζωῆς καὶ τῆς παρηγοριᾶς σὲ ὅσους πονοῦν.

Καὶ θέλω στὴν ἐπίσημη τοῦτη μέρα νὰ τῆς ἐκφράσω τὴ βαθειὰ μας εὐγνωμοσύνη καὶ συμπαραστάση, γιὰ μιὰ πλατύτερη ἀναγνώριση στὴν ὑψηλὴ θέση πού δικαιοματικὰ τῆς ἀνήκει.

"Ὅλων μας ἡ ἀγάπη εἶναι γιὰ κείνην.

Κυρία Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τῆς Ἑλλάδος

Κυρία Ὑφυπουργὸς τῆς Παιδείας

Κυρίες καὶ Κύριοι

Ἀγαπηταὶ Ἀδελφοὶ καὶ Σπουδαστρίαι

Εὐρισκόμεθα εἰς ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀλλαγὴ ἔχει γίνεαι κανὼν τῆς ζωῆς μας. Ἵσως ἐφθάσαμεν εἰς σημεῖον κάποιας συνηθείας ἀλλαγῶν. Καὶ ἐνῶ παλαιότερον ἀντιδρούσαμεν εἰς ἐκάστην μεταβολήν, τώρα μᾶλλον μὲ εὐκολίαν προσαρμοζώμεθα πρὸς οἰονδήποτε νέον ἢ διαφορετικόν, χωρὶς συχνὰ νὰ ἐξετάζωμεν καὶ τὸ εἶδος τῆς ἀλλαγῆς. Θὰ ἤμπορούσε κανεὶς νὰ εἴπῃ, ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς στάδιον παθητικῆς ἀποδοχῆς τῆς ἀλλαγῆς.

Μέσα εἰς τὸν συνεχῶς μεταβαλλόμενον καὶ ἐξελισσομένον κόσμον, εἰς τὴν τεχνολογικὴν ἐπαναστάσιν τῆς ἐποχῆς μας, εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἐπιστήμης κατὰ κλάδους καὶ ὡς ὅλου, ἀλλὰ καὶ μέσα εἰς τὴν σύγ-

"Ἡ ΑΔΕΛΦΗ ΩΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΛΛΑΓΗΣ,"

ὑπὸ Δρος Βασιλικῆς Α. Λανάρα

χυσιν τῶν φιλοσοφικῶν ρευμάτων καὶ ἰδεῶν, τῶν ἀσταθῶν κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν συστημάτων, πού εὐρίσκεται ἡ Νοσηλευτικὴ; Ποία ἡ στάσις τῆς ἐναντι τῶν συγχρόνων κοινωνικῶν προβλημάτων; Ποιὸς ὁ προσανατολισμὸς τῶν φορέων τῆς;

Ἡ Νοσηλευτικὴ, διεθνῆς καὶ ἐθνικῆ, εὐρέθῃ ἐπανειλημμένως σὲ «σταυροδρόμῳ» καὶ διηρωτήθῃ, πρὸς ποίαν κατεύθυνσιν νὰ στραφῇ καθ' ὅλην τὴν μακράν τῆς ἱστορίαν.

Φαίνεται, ὅτι τὸ πρότυπον τῆς νοσηλευτικῆς καὶ ἱατρικῆς τοῦ Ἱπποκράτους δὲν παρουσιάζει διάκρισιν μεταξὺ ἐκείνων πού νοσηλεύουν καὶ ἐκείνων πού θεραπεύουν. Ἡ ἰδία ἀποψὶς ἐπεκράτησε καὶ κατὰ τὴν Βυζαντινὴν ἐποχὴν. Ἡ ἀσθένεια καὶ ὁ ἀσθενὴς δὲν ἦσαν ἀνεξάρτητα. Διὰ πρώτην φοράν ἐτονίζετο, ὅτι ἡ θεραπεία ἔπρεπε νὰ βασίζεται ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως, ἡ δὲ ἔμφασις ἐδίδετο εἰς τὴν πρόγνωσιν καὶ ὄχι εἰς τὴν διάγνωσιν. Καὶ εἶναι ἀξιοπρόσεκτον τὸ γεγονὸς, ὅτι ἡγετικά στελέχη τῆς Νοσηλευτικῆς παραδέχονται σήμερον, ὅτι ἡ νοσηλεία ἐπηρεάζεται περισσότερο ἀπὸ τὴν πρόγνωσιν, παρὰ ἀπὸ τὴν διάγνωσιν τῆς ἀσθενείας.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνος ἐχρεώσθησαν δραστηρικαὶ ἀλλαγαὶ εἰς τὴν νοσηλευτικὴν ἀσκήσιν, καθὼς καὶ εἰς τὴν ὁργάνωσιν. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἔργου τῆς FLORENCE NIGHTINGALE ἔγκειται εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ὑγειονομικῶν ἀναγκῶν τῆς συγχρόνου τῆς κοινωνίας καὶ εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῶν καταλλήλων ἀλλαγῶν.

Σήμερα ὅλες μαζί τιμοῦμε κάτι ἱερό, τὴν ἀδελφῆ, καὶ εἶμαι περήφανη νὰ εἶμαι μαζί σας.

Μέτρο τοῦ πολιτισμοῦ μας εἶναι ἡ π ο ι ο τ ῆ τ α τῆς προσοχῆς, πού δίνουμε στοὺς ἀρρώστους καὶ στοὺς ἀνάπηρους. Ἡ προσοχὴ αὐτὴ πηγάζει ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα μας χρόνια, ἀπὸ τὸν Ἱπποκράτη, θεμελιώνεται ὅμως στὸ δίδαγμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ σφραγίζεται μὲ τὴν Χριστιανικὴ ἀγάπην. Τὰ μοναστήρια σ' ὅλο τὸν μεσαίωνα, ἐκτελοῦσαν σποραδικὰ αὐτὴ τὴν ἀλληλεγγύην πρὸς τὸν συνάνθρωπο. Βοηθοῦσαν τοὺς ἀρρώστους καὶ τοὺς πληγωμένους.

Τὸ π ρ ω τ α ρ χ ι κ ὸ αὐτὸ χ ρ ῆ ο ς κἀπὸ τὴν ἀμήλικτη ἀνάγκη τῶν καιρῶν καὶ τὴν ἄγρυπνη γρήγορη πρόοδον τῆς ἐπιστήμης, μετουσιώνεται, ὁργανώ-

Καθώρθωσαν αυτή να συντονίσει και συνδέσει τα νέα νοσηλευτικά της σχέδια με τις κοινωνικά ανάγκες της Βρετανικής κοινωνίας του 19ου αιώνα. Παρομοία ενέργεια έγινε και από την αείμνηστον Βασίλισσαν "Ολγαν εις την Χώραν μας με την αρχήν της οργανωμένης εκπαιδεύσεως 'Αδελφών Νοσοκόμων προς κάλυψιν των νοσηλευτικών αναγκών της Ελλάδος. "Ως γνωστόν, αι 'Αδελφαί του «Νοσοκομικοῦ Παιδευτηρίου», δηλαδή της Σχολῆς του «Εὐαγγελισμοῦ», ἐξεπαιδεύοντο διὰ παροχὴν κατ' οἶκον νοσηλείας, τῆς οποίας ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν εἶχε μεγάλαν ἀνάγκην.

Κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα, τοῦλάχιστον εἰς τὴν Εὐρώπην, ἡ Ἰατρικὴ ἦτο χωρισμένη ἀπὸ τὸν ἄσθενῃ. Οἱ ἱατροὶ ἐσπούδαζον μὲν εἰς τὰ Πανεπιστήμια, διηύρυνον τὰς γνώσεις των, ἀλλ' οἱ ἄσθενεῖς ἦσαν ἐγκαταλειμμένοι. Ἀκριβῶς διὰ τὸν λόγον αὐτὸν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς FLORENCE NIGHTINGALE ἡ ὀργανωμένη νοσηλεία κατέστη τὸ ἐπίκεντρον τῆς Νοσηλευτικῆς.

Τὰ τελευταῖα χρόνια μαρτυροῦν ριζικὰς ἀλλαγὰς εἰς τὴν νοσηλευτικὴν καὶ τὴν ἱατρικὴν ἄσκησιν. Πολλοὶ ἐργασίαι ἐκτελοῦνται ἄλλοτε ὑπὸ τῶν ἱατρῶν, σήμερον εἶναι καθήκοντα τῶν Ἀδελφῶν. Αὐτὸ δὲν ἀφορᾷ μόνον εἰς καθαρὰς τεχνικὰς νοσηλείας, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας ἀρμοδιότητας. Εἰς ἓνα π.χ. ἄρθρον ἐφημερίδος τοῦ GUY'S HOSPITAL τοῦ Λονδίνου τὸ 1877 ἀναφέρεται, ὅτι οἱ φοιτηταί τῆς Ἰατρικῆς ἔπρεπε νὰ τοποθετοῦν τὰ μαξιλάρια τοῦ ἀρρώστου, ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον ἄνετα. Ἡ τοποθέτησις τῶν μαξιλαριῶν, μὲ ἄλλους λόγους, ἦτο καθήκον τοῦ ἱατροῦ.

Ἡ θεραπεία καὶ ἡ νοσηλευτικὴ φροντίς πρέπει νὰ ἐκλαμβάνονται ὡς ἐνιαῖα διεργασία, ἀνεξαρτήτως ἐὰν ἐκτελοῦνται ὑπὸ διαφορετικῶν ἀτόμων. Μὲ τὴν συνεχῆ πρόδον τῆς τεχνολογίας ἡ θεραπευτικὴ καὶ ἡ νοσηλεία δὲν ἔχουν σαφεῖ διαχωριστικὰ ὅρια, συνεχῶς δὲ ἡ μία ἀρμοδιότης ὑπαισέρχεται εἰς τὴν ἄλλην.

Ἡ ἐργασία τῆς Ἀδελφῆς, πέραν τῆς προσωπικῆς φροντίδος τοῦ ἄσθενος, πε-

ριλαμβάνει καὶ πολλὰς ἄλλας ἀρμοδιότητας ὡς καὶ πρὸς τὸν συντονισμόν διαφορῶν ὑπηρεσιῶν. αἱ ὁποῖαι ἀποσκοποῦν εἰς τὴν περίθαλψιν τοῦ ἀρρώστου. "Ὅσον δὲ περισστέρας διοικητικὰς εὐθύνας ἀναλαμβάνει ἡ Ἀδελφή, τόσον ὀλιγότερον χρόνον διαθέτει διὰ τὴν προσωπικὴν φροντίδα τοῦ ἄσθενος, ἡ ὁποία πρὸ ὀλίγου ἀπετέλει τὴν κυρίαν ἀπασχόλησίν της. Καὶ παρατηρεῖται τὸ ἐξῆς παράδοξον: Ἡ προαγωγὴ τῆς Ἀδελφῆς συνεπάγεται ἀπομάκρυνσιν ἐκ τοῦ ἄσθενος.

"Ἀς ἴδωμεν, λοιπόν, ποῖαι ἀλλαγὰι χρειάζονται εἰς τὴν Νοσηλευτικὴν.

1. ΑΛΛΑΓΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΝ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Βεβαίως, ἡ ἐπιστημονικὴ κατάρτισις τῆς Ἀδελφῆς εἶναι πρωταρχικῆς σημασίας. "Ὁφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι τὰ προγράμματα τῆς βασικῆς νοσηλευτικῆς εκπαιδεύσεώς μας εἶναι ἐκ τῶν καλυτέρων τῆς Εὐρώπης. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ δυνατότητες βελτιώσεως.

Ἡ νοσηλευτικὴ ἐκπαίδευσις ὀφείλει νὰ καλλιεργῇ τὴν λειτουργικὴν αὐτονομίαν τῆς Ἀδελφῆς. νὰ τὴν μορφώσῃ ὡς αὐτόνομον πρόσωπον ἱκανὸν νὰ ἐπωμίζεται εὐθύναι, νὰ ἐκλέγῃ μεταξὺ ἐναλλακτικῶν λύσεων καὶ νὰ ἀποφασίζῃ ἐλευθέρως τρόπους ἐνεργείας. Ἐχει καθήκον νὰ καλλιεργῇ τὴν νοσηλευτικὴν εὐθύνην εἰς τὴν Ἀδελφὴν, διότι τὸ ἔργον τῆς νοσηλείας εἶναι κατ' ἐξοχὴν ὑπεύθυνον.

Χρειάζεται, λοιπόν, ἀλλαγὴ ἢ μᾶλλον βελτίωσις τῆς νοσηλευτικῆς ἐκπαίδεψεως καὶ τοῦ προσανατολισμοῦ της πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐνσυνειδήτου μορφώσεως τῆς νοσηλευτικῆς εὐθύνης εἰς τὴν Ἀδελφὴν.

Πολλοὶ εὐκαιρίαι ἤμποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν σπουδῶν τῶν Ἀδελφῶν μας καὶ κατὰ τὴν ἄσκησίν των. ὥστε νὰ καλλιεργοῦν τὴν νοσηλευτικὴν εὐθύνην.

Μία κατεύθυνσις πρὸς ἀνάπτυξιν ὑπευθύνων Ἀδελφῶν εἶναι ἀπαραίτητος σήμερον, διότι πρέπει αὐταὶ νὰ συνειδητοποι-

ήσουν τὴν εὐθύνην, τὴν ὁποίαν ἔχουν ἐναντι τῶν ἄσθενῶν καὶ τῆς κοινωνίας. Ἐπὶ πλεόν ὁ ρόλος τῆς Ἀδελφῆς ὁλονὲν καὶ ἐπεκτείνεται. Σκοπὸς τῆς Νοσηλευτικῆς εἶναι ἡ πρόληψις τῆς νόσου, ἡ παροχὴ ὠλοκληρωμένης νοσηλείας, ἡ ἀποκατάστασις, ἡ βελτίωσις τοῦ συστήματος ὑγειονομικῆς περιθάλψεως καὶ ἡ προαγωγὴ τῆς υγείας. Ἡ ἄσκησις τῆς Νοσηλευτικῆς ἀπαιτεῖ ἀναλυτικὴν σκέψιν, δημιουργικὴν φαντασίαν, ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν καὶ ἐλευθέραν κρίσιν διὰ τὴν λύσιν προβλημάτων καὶ λήψιν ἀποφάσεων. Ἄνευ δὲ συναισθησεως τῆς εὐθύνης ἡ Ἀδελφή εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀσκήσῃ τὸ ἔργον της ἱκανοποιητικῶς.

Ἡ προθυμία, ἡ ἐτοιμότης, ἡ ἀκριβεία καὶ ἡ προσοχὴ εἰς τὴν νοσηλείαν ὑπὸ τὴν εὐρεῖαν ἔννοιαν ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ κατὰ πόσον ἡ Ἀδελφή αἰσθάνεται ὑπεύθυνος πρὸς τὸ ὑπηρετούμενον πρόσωπον ἢ τὴν ομάδα ἀνθρώπων. Διότι ἡ Ἀδελφή δὲν εἶναι μόνον ὑπεύθυνος δι' ὅτι ὀφείλει νὰ πράξῃ εἰς τὸν τομέα τῆς ἀρμοδιότητός της, ἀλλὰ καὶ διὰ παραλείψεις, ὅπως συνθήκας ἀνεπαρκοῦς ὑγιεινῆς καταστάσεως, πλημμελοῦς προστασίας καὶ ἀσφαλείας τῆς ζωῆς τῶν ἄσθενῶν της κ.λ. Ἡ ἀδιαφορία, ἀποτέλεσμα τῆς ἐλλείψεως αἰσθηματικῆς εὐθύνης, εἶναι ἀσυμβίβαστος μὲ τὴν Νοσηλευτικὴν.

Ἡ Νοσηλευτικὴ εἶναι βοηθία, ὑποστηρικτις, προσφορά, φροντίς, «CARE». Ἡ διεθνὴς νοσηλευτικὴ ἡγεσία ἀπὸ τῆς FLORENCE NIGHTINGALE μέχρι σήμερον ὁμοφώνως καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ Νοσηλευτικὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐνεργείας βοηθείας καὶ ὑποστηρίξεως ἢ ὑπηρεσίας πρὸς ἄτομα ἐξ ὀλοκληρου ἢ ἐν μέρει ἐξηρητημένα, λόγῳ προβλημάτων υγείας.

Ἡ Νοσηλευτικὴ εἶναι ἐπιστήμη καὶ τέχνη. Ἀλλὰ τέχνη σημαίνει τελειότητα ἐκτελέσεως, διεργασίαν δημιουργίας τοῦ ωραίου. ἐπάγγελμα ἢ σύστημα ἐργασίας, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ μεγάλην δεξιότητα καὶ εὐφυΐαν. Ἡ Νοσηλευτικὴ τὰ ἔχει ὅλα αὐτά. Ἡ τέχνη τῆς βοηθείας καὶ ὑποστηρίξεως ἀνθρώπων ἀπαιτεῖ ἐπιδεξιὰν ἐκτέλεσιν. ἡ ὁποία διεκπεραιώνεται μὲ εὐφυΐ-

αν. Ἡ νοσηλεία μανθάνεται διὰ τῆς μελέτης καὶ τῆς ἀσκήσεως. Εἰς αὐτὴν τὴν τέχνην δημιουργεῖται τὸ ὥραϊον. Διὰ νὰ στηρίξῃ τὰς γνώσεις της ἡ Ἀδελφή εἶναι ἀπαραίτητον νὰ γνωρίζῃ τὰς ἀρχὰς ὀρισμένων βασικῶν ἐπιστημῶν, αἱ ὁποῖαι θεμελιώνουν τὴν τέχνην της. Ἐπὶ πλεόν, χρειάζεται τὴν γνώσιν τῆς ἐφαρμογῆς των ἐπὶ τῶν νοσηλευτικῶν περιπτώσεων. Εἰς αὐτὴν τὴν ἐφαρμογὴν ἀναπτύσσεται ἡ ἀληθὴς νοσηλευτικὴ ἐπιστήμη.

Ἡ Ἐπιστήμη τῆς Νοσηλευτικῆς, λοιπόν, εἶναι σύνθεσις ἰδεῶν, θεωριῶν, στοιχείων καὶ γεγονότων σχετικῶν πρὸς τὴν ἄσκησιν τῆς νοσηλείας, προερχομένων ἐκ νοσηλευτικῶν περιπτώσεων. Ὅπως ἡ Ἰατρικὴ, ἡ Παιδαγωγικὴ καὶ ἡ Μηχανικὴ, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ Νοσηλευτικὴ ἀντλεῖ μὲν ἐκ τῶν βασικῶν ἐπιστημῶν, ἀλλ' οἰκοδομεῖ ἰδίαν, «εἰδικήν» ἐπιστήμην. Ἐκαστον ἐκ τῶν προαναφερθέντων ἐπαγγελματικῶν ἀντλεῖ γνώσεις ἐκ τῶν βασικῶν ἐπιστημῶν, ἀλλ' ἡ ἐφαρμογὴ εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς συνθήκας προσδιορίζει τὴν εἰδικότητα, δηλαδή τὴν ἰδίαν καὶ μοναδικὴν φύσιν τῆς ἐπιστήμης της.

Ἡ ἄσκησις παρομοίως Νοσηλευτικῆς καλεῖ πρὸς νέας μεθόδους διδασκαλίας, νέας κλινικὰς ἐφαρμογάς, διάφορον εἶδος ἐκπαίδεψεως εἰς περιεχόμενον καὶ εἰς μέθοδον. Ἀπαιτεῖ διάφορον προσανατολισμόν εἰς τὴν σκέψιν καὶ τὴν ἐξάσκησιν κρίσεως τῆς σπουδαστρίας. Ἀλλὰ τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δὲν θὰ ἐπιτευχθῇ, ἐὰν ἡ διδασκαλία δὲν βασίζεται εἰς τὴν ἔρευναν καὶ ἐὰν ἡ ἐπιστήμη τῆς νοσηλείας, ἡ ὁποία ἀνεπτύχθη ἐκ τῆς ἐρεῦνης, δὲν διδάσκειται συνεχῶς καὶ καθ' ὅλην τὴν ἐπαγγελματικὴν σταδιοδρομίαν τῆς Ἀδελφῆς. Νοσηλευτικὴ, ἀσκουμένη ἐπὶ μὴ ἐπιστημονικῆς βάσεως, δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι ἀποτελεσματικὴ.

Ἐντὸς αὐτῆς τῆς προοπτικῆς ἔχει ἀναπτυχθῇ εἰς ὅλα τὰ προηγμένα κράτη τὸ πρότυπον τῆς Γενικῆς ἢ Πολυδυνάμου Ἀδελφῆς - NURSE PRACTITIONER - τὸ ὁποῖον συνιστᾷ ἐπιστροφὴν εἰς τὸν ἄσθενῃ. Διὰ τοῦ προγραμματισμοῦ τῆς νοσηλευτικῆς φροντίδος μὲ κέντρον τὸν ἄσθενῃ, ἡ Ἀδελφή ἀξιολογεῖ τὰς ἀνάγκας

του. Η μελέτη των αναγκών του ασθενούς υπαγορεύουν το είδος των νοσηλευτικών και θεραπευτικών ενεργειών. Ως και την συμβολήν της Άδελφης εις την διεργασίαν της αποκατάστασης της υγείας του. Όλα αυτά εξασφαλίζονται διὰ της νοσηλευτικής έρευνας, ή οποία βασίζεται εις την νοσηλευτικήν άσκησιν επί κλινικού έπιπέδου ή έπιπέδου δημοσίας και κοινωνικής υγείνης. Οίασδήποτε άριστιότητας και άν αναλάβη ή Άδελφή, εις οίονδήποτε τομέα και άν έργασθη, ό πυρήν και ή έστία του έργου της πρέπει πάντοτε νά παραμένη νοσηλευτικός, όπως και ό τίτλος της, κατά την πρότασιν του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηκόμων (I.C.N. 1973). Άρχα ή γρήγορα θά γίνει αναδιοργάνωσις της υγειονομικής περιθάλψεως. Βοηθούντες εις την δημιουργίαν του προτύπου της Γενικής Άδελφής άσκούσης την νοσηλείαν, εξασφαλίζοντες τό μέτρον της συμμετοχής της και του έλέγχου του έργου της, χωρίς νά την αναγκάζωμεν νά απομακρύνεται εκ της νοσηλείας διὰ νά προαχθθ, θά συμβάλωμεν, ώστε ή Νοσηλευτική ως κλάδος, νά συντελέσθι έντως εις την προαγωγήν της υγείας του Έθνους μας.

2. ΑΛΛΑΓΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΙΝ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ

Εις οίονδήποτε σύστημα υγειονομικής περιθάλψεως ή βασική ανάγκη του ασθενούς είναι ή εξασφάλις προσωπικής νοσηλείας κατά τρόπον διασφαλίζοντα την αξιοπρέπειαν και τον αυτοσεβασμόν.

Ό κλάδος της Νοσηλευτικής έδημιουργήθη διὰ νά καλύπτη την ανάγκην της νοσηλευτικής φροντίδος του ασθενούς, ψυχικώς ή σωματικώς πάσχοντος. Άνέκαθεν δέ και εκ παραδόσεως έκαμνε διάκρισιν μεταξύ της νοσηλευτικής φροντίδος του ασθενούς και της νοσηλείας της ασθενείας. Και πρέπει νά όμολογήσωμεν, ότι ή συμβολή της Άδελφής εις την υγειονομικήν περίθαλψιν, υπό την προσοπτικήν πάσης αλλαγής, ήτο και πρέπει νά είναι ή φρον-

τίς της διὰ τον ασθενή ως πρόσωπον και ολιγώτερον ή θεραπεία της νόσου, ή όποία είναι ιατρική άρμοδιότης.

Προσφάτως μία ομάδα Έργασίας επί της Νοσηλευτικής, υπό την Προεδρίαν του Καθηγητού ASA BRIGGS (1972) εις την Άγγλίαν, αναφέρει: Άνεξαρτήτως του εάν αι Άδελφαι εύρίσκονται εις τήν Νοσοκομεία ή εις την Κοινωνικήν και Δημοσίαν Υγείαν, εάν εργάζονται μόνοι ή ως μέλη υγειονομικής ομάδος, εάν φροντίζουν τον σωματικώς πάσχοντα, τον ψυχικώς άρρωστον ή τον διανοητικώς άνάπηρον, άνεξαρτήτως του εάν παρέχουν συμβουλευτικήν ύπηρεσίαν εις τας νεαράς μητέρας ή τους υπεrhλικας, εάν περιποιούνται τας νεογέννητα θρέψη ή συμπαρίστανται εις τον έτοιμοθάνατον, ό κεντρικός των ρόλος είναι: νά εξασφαλίζουν την φροντίδα και την άνεσιν του νοσηλευόμενου προσώπου, νά διατηρούν την επίδρασιν και την διεκπεραίωσιν αυτής της φροντίδος και νά συντονίζουν όλες τας ενεργείας - προληπτικάς και θεραπευτικάς - έντός του κοινωνικού συνόλου.

Υπό την άνωτέρω άποψιν ή ιδέα της Νοσηλευτικής δέν έχει αλλάξει πολύ. Είναι όμως φανερόν, ότι ήλλαξε και θά συνεχίσθι νά αλλάζθι, ότι κάνουν αι Άδελφαι, δηλαδή αι δραστηριότητές των.

Άς αναφέρωμεν μερικάς αλλαγάς σχετικάς με την Νοσηλευτικήν και άς συζητήσωμεν ώρισμένα προβλήματα που προκύπτουν. Πιστεύοντες, ότι τας προβλήματα είναι δυνατόν νά έχουν θετικά αποτελέσματα, άς τας εκλάθωμεν ως εύκαιρίας συμβολής της Άδελφής εις την καλύτεραν υγειονομικήν περίθαλψιν και νοσηλείαν των άρρώστων.

Η Νοσηλευτική δέν άσκειται εις τό κενόν. Χρειάζεται τον άνθρωπον που έχει ανάγκην των ύπηρεσιών της, βασικάς γνώσεις, άλλα υγειονομικά έπαγγέλματα και οργανωτικόν υπόβαθρον. Επί πλέον, ή κατεύθυνσις της καθορίζεται από την κοινωνίαν αναλόγως των αξιών, των αναγκών και της κατανομής των οικονομικών πόρων. Αί αλλαγαι εις όλα αυτά είναι όφθαλμοφανείς.

α) Π ε ρ ι θ α λ ψ ι ς ύ π ε ρ η λ ι -
κ ω ν κ α ι χ ρ ο ν ί ω ς π α -
σ χ ό ν τ ω ν

Οί ασθενείς έχουν αλλάξει, όπως και αι προσδοκίαι των. Ποιοι έχουν μεγαλυτέραν ανάγκην της νοσηλευτικής φροντίδος μας σήμερα; Οί ασθενείς που χρειάζονται νοσηλείαν είναι υπεrhλικοι και περισσότερο βαρέως πάσχοντες, άνίκανοι και άνάπηροι. Δέν θά αναφέρωμεν τας αίτια αυτών των αλλαγών, άλλα μερικά εξ αυτών είναι τό άμεσον αποτέλεσμα της ιατρικής και τεχνολογικής πρόόδου. Άσθενείς, οι όποιοι πρό 50 έτών θά είχαν άποθάνει από συγγενή νόσον, από σοβαράν λοίμωξιν ή βαρύ άτύχημα, τώρα έπιζούν και χρειάζονται νοσηλείαν και φροντίδα. Η διάρκεια ζωής ηύξήθη και αυξάνουν τας έπακόλουθα. Η έξωοικιακή άπασχόλησις της γυναίκας και ό περιορισμός των γεννήσεων έχουν ως αποτέλεσμα την αύξησιν του αριθμού των υπεrhλικών, πολλοί εκ των όποιων ζούν μόνοι - ίσως εγκαταλειμμένοι - και άσφαλώς χρειάζονται φροντίδα. Οί έλαφρώς πάσχοντες, έπίσης, δέν εισέρχονται μόν εις τας Νοσοκομεία, άλλ' αυτό δέν σημαίνει: ότι έχουν μικροτέραν ανάγκην φροντίδος.

Η δημογραφική εικών του πληθυσμού αρχίζει νά εμφανίζεται περίεργος εις την ανθρωπίνην ιστορίαν. Αντί νά έχη τό σχήμα πυραμίδος με τον νεανικόν πληθυσμόν εις την βάση, λαμβάνει - και εις τό μέλλον ακόμη περισσότερο - τό σχήμα μανιταριού με μεγάλην αναλογίαν του γεροντικού πληθυσμού. Αυτός ό πληθυσμός πάσχει από χρονίαν και ψυχικήν παθήσεις, ενώ οι νέοι νοσηλεύονται κυρίως από τροχαία άτυχήματα.

Και εις τό προσεχές, όπως και εις τό άπωτερον μέλλον, φαίνεται ότι ό χρονίως πάσχων, ό άσθενής υπεrhλξ και ό ψυχικός άρρωστος, όπωσδήποτε θά εύρίσκονται μαζί μας, διότι ό τύπος των ασθενειών έχει τελείως μεταβληθθ. Τα όξεία νοσήματα των αρχών του αιώνος μας παρεχώρησαν την θέσιν των εις τας νοσήματα φθοράς και εις τας νοσήματα ψυχικής φύσε-

ως, τας όποια δυσκολώτερον προλαμβάνονται και θεραπεύονται.

Ίδού, λοιπόν, αλλαγαι, τας όποιας καλείται νά επιφέρη ή σύγχρονος Άδελφή εις την περίθαλψιν των υπεrhλικών και των χρονίως πασχόντων. Η φροντίς και ή νοσηλεία του υπεrhλικοι άποτελεί πρόκλησιν διὰ την σύγχρονον Νοσηλευτικήν, τόσον την άσκουμένην εις την κοινότητα όσον και εις τό Νοσοκομείον. Είναι δυνατόν νά θεσπισθούν αρχαι βασισόμεναι εις την έρευναν, συμφώνως προς τας όποιας αι Άδελφαι θά δύνανται νά προσανατολίζουν την εργασία των προς τον καθορισμόν, την παροχήν και αξιολόγησιν της υγειονομικής και νοσηλευτικής φροντίδος των υπεrhλικών;

Η νοσηλευτική των υπεrhλικών είναι παρθένον πεδίον διὰ ανάπτυξιν και τον πειραματισμόν των θεωριών της Νοσηλευτικής, τον καθορισμόν και προσδιορισμόν του νοσηλευτικού στοιχείου έντός του όλου κυκλώματος «ΥΓΕΙΑ», την ανάπτυξιν των ειδικών νοσηλευτικών γνώσεων και την άπόκτησιν νοσηλευτικής τεχνολογίας, συμφώνως προς τας προτάσεις Ομάδος Έργασίας της Παγκοσμίου Οργάνωσης Υγείας της περιοχής Εύρώπης, ή όποια συνεκλήθη εις τό Δυτικόν Βερολίνον τον Νοέμβριον 1976.

β) Π ε ρ ι θ α λ ψ ι ς μ η τ ρ ό τ η -
τ ο ς κ α ι π α ι δ ι ο ύ

Άλλος τομέας άσκήσεως της νοσηλείας, εις τον όποιον ή Άδελφή ήμπορεί νά γίνει παράγων αλλαγής, είναι ό τομέος της μητρότητος και του παιδιού.

Ός λαός και ως Έθνος κινδυνεύομεν νά εξαφανισθώμεν, λόγω της μικράς γεννητικότητας που μάς διακρίνει. Η Έλλάς χαρακτηρίζεται από χαμηλήν γεννητικότητα, χαμηλήν θνησιμότητα και ύψηλήν αναλογίαν γεροντικού πληθυσμού. Συμφώνως προς στατιστικήν των Ηνωμένων Έθνών (Στατιστική Έπετηρίς 1974 αναφερομένη εις στοιχεία του 1972) ή αύξησις του πληθυσμού της γής είναι: 2%, του πληθυσμού της Εύρώπης 0,8% και της Ελλάδος 0,5%. Στοιχεία όχι και τόσον ένθαρρυντικά διὰ την Χώραν μας.

Ἐπὶ πλέον, ἀπὸ πλευρᾶς θρεφικῆς καὶ νοσηλευτικῆς θνησιμότητος εὐρισκόμεθα εἰς μειονεκτικὴν θέσιν. Ἀπὸ ἐπίσημα στοιχεῖα τῆς Παγκοσμίου Ὁργανώσεως Ὑγείας, εἰς τὴν Εὐρώπῃ τὴν ὑψηλότεραν νοσηλευτικὴν καὶ θρεφικὴν θνησιμότητα ἔχει ἡ Πορτογαλία καὶ τὴν χαμηλότεραν ἡ Σουηδία. Ἡ Ἑλλάς ἔρχεται 19η μεταξὺ τῶν 23 Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ἡ δὲ εἰς τὴν χειροτέραν θέσιν (MATERIA MEDICA GRECA 4 (6) 774, 1976).

Ἀς ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὴν πρόκλησιν τοῦ τομέως αὐτοῦ. Πολλὰ δυνάμεθα νὰ προσφέρωμεν ὡς νοσηλευτικὸς κλάδος ἐν συνεργασίᾳ μὲ τοὺς ἄλλους ὑγειονομικοὺς κλάδους καὶ κοινωνικοὺς παράγοντας τῆς Χώρας μας. Ὅλοι μαζί, Ἐπισκέπται, Μαῖται, Νοσηλεύτριαι, νὰ ἀναλάβωμεν τὰς εὐθύνας μας καὶ νὰ ἀρχίσωμεν ἐκστρατεῖαν πρὸς καταπολέμησιν τῶν κακῶν αὐτῶν, τὰ ὅποια μαστίζουσιν τὴν Χώραν μας. Μὲ τὸν συμβουλευτικὸν μας ρόλον, τὴν ὑγειονομικὴν διαπαιδαγώγησιν, τὴν ὀργανωμένην νοσηλείαν μας εἰς τὰ ἱδρύματα καὶ τὴν Κοινότητα ἔχομεν τὰς δυνατότητας νὰ ἀλλάξωμεν ὅχι μόνον τὴν στατιστικὴν εἰκόνα, ἀλλὰ καὶ νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς κοινωνίας μας διὰ τῆς προαγωγῆς τῆς ὑγιεινῆς διαβιώσεως, ὡς καὶ τῆς ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς ὑγείας τῶν συνανθρώπων μας.

3. ΑΛΛΑΓΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΝ ΤΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ

Ποῖοι νοσηλεύουσιν καθ' ὅλον τὸ 24ωρον τοὺς ἀρρώστους μας εἰς τὰ Νοσοκομεία; Δὲν γίνεται θεδαίως λόγος περὶ νοσηλείας εἰς τὴν κοινότητα, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει ὀργανωμένη κατ' οἶκον νοσηλεία. Νοσηλεύονται οἱ ἀρρωστοὶ μας ἀπὸ ἐκπαιδευμένον νοσηλευτικὸν προσωπικόν, ἰδιαιτέρως κατὰ τὰς ἐσπερινὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας;

Ἡ Νοσηλευτικὴ εἰς τὰ Νοσοκομεία χρειάζεται μεγάλην ὀργάνωσιν διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ κάλυψιν 24 ὥρων, 7 ἡμέρας καὶ νύκτας τὴν ἐβδομάδα διὰ 52 ἐβδομά-

δας τὸ ἔτος. Καὶ δὲν εἶναι μόνον ὅτι χρειάζεται κάλυψις εἰς ἀριθμόν. Ἀπαιτεῖται κυρίως ποιοτικὴ κάλυψις.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν εἶναι ἀνάγκη ἡ Ἀδελφὴ νὰ συμμετέχῃ εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς ὑγειονομικῆς καὶ νοσηλευτικῆς ὁργανώσεως καὶ διοικήσεως, εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα, εἰς τὰ ὅποια λαμβάνονται ἀποφάσεις διὰ τὴν ὑγειονομικὴν καὶ νοσηλευτικὴν περίθαλψιν.

Ἐνας ἐκ τῶν μεγαλύτερων ἀντικειμενικῶν σκοπῶν τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου Νοσοκόμων εἶναι ἡ ἐπιτευξίς τῆς πλήθους καὶ καταλλήλου συμμετοχῆς τῶν Ἀδελφῶν εἰς τὸν προγραμματισμὸν καὶ τὴν παροχὴν ποιοτικῆς καὶ ποσοτικῆς ὑγειονομικῆς φροντίδος τῶν πολιτῶν (INTERNATIONAL NURSING REVIEW, SEPT./OCT. 1976, p. 133).

Ἐξ ἄλλου, εἰς τὰ συμπεράσματα τῶν τεχνικῶν συζητήσεων ἐπὶ τοῦ «Ρόλου τοῦ Νοσηλευτικοῦ Προσωπικοῦ εἰς τὸν τομέα ὑγείας κατὰ τὴν δεκαετίαν τοῦ 1980» εἰς τὴν 26ην Σύνοδον τῆς Παγκοσμίου Ὁργανώσεως Ὑγείας, Εὐρωπαϊκῆς περιοχῆς, ἡ ὁποία συνεκλήθη εἰς τὰς Ἀθήνας τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1976, ἔγινε μεταξὺ ἄλλων καὶ ἡ ἐξῆς πρότασις: «Εἶναι ἀπαραίτητον αἱ Διπλωματοῦχοι Ἀδελφαὶ νὰ λαμβάνουν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν προγραμματισμὸν καὶ τὴν ὀργάνωσιν τῶν ὑγειονομικῶν ὑπηρεσιῶν. Κάθε χώρα ὀφείλει νὰ ὀρίξῃ μίαν ἢ περισσοτέρας Ἀδελφάς, αἱ ὁποῖαι θὰ εἶναι υπεύθυνοι, ἐπὶ ἐθνικοῦ ἐπιπέδου, διὰ τὸν προγραμματισμὸν καὶ τὸν συντονισμὸν τῶν νοσηλευτικῶν ὑπηρεσιῶν ἐντὸς τοῦ ὑγειονομικοῦ συστήματος τοῦ Κράτους. Ἐπίσης, πρέπει νὰ ἐνθαρρύνεται ἡ πλήρης καὶ ἐνεργὸς συμμετοχὴ τῶν Διπλωματούχων Ἀδελφῶν εἰς τὰ πλῆθος φύσεως Διοικητικὰ Συμβούλια Νοσοκομείων καὶ ἄλλων Ὑγειονομικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ὁργανισμῶν - τοπικῶν, περιφερειακῶν, κεντρικῶν, ἐθνικῶν καὶ διεθνῶν.

Ἀπὸ τὸ ποσοστὸν συμμετοχῆς τῆς Ἀδελφῆς σήμερον εἰς τὸν ἀνωτέρω προγραμματισμὸν ἐξαρτᾶται ἡ ἀποτελεσματικότης τῶν ὑγειονομικῶν καὶ νοσηλευτικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς δεκαετίας τοῦ 1980».

Μὲ τὰς γνώσεις καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῆς ἡ Ἀδελφῆς πολλὰς ἀλλαγὰς ἡμπορεῖ νὰ εἰσηγηθῇ διὰ τὴν καλυτέραν ὀργάνωσιν τῶν νοσηλευτικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς νοσηλείας. Αἱ συνθήκαι, ὑπὸ τὰς ὁποίας εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἀσχεῖται ἡ Νοσηλευτικὴ καὶ ἡ Ἱατρικὴ, παρ' ὅλας τὰς προσπάθειας βελτιώσεως ἐκ μέρους τοῦ Κράτους, θεωροῦνται ἀπαράδεκτοι. Ὁ συνωστισμὸς τῶν ἀσθενῶν εἰς τοὺς θαλάμους καὶ τοὺς διαδρόμους ἀκόμη, ἡ ἑλλειψίς βασικῶν χώρων ἐξυπηρετήσεως (λουτρῶν, ἀποχωρητηρίων, δωματίων νοσηλείας, αἰθουσῶν ἀναμονῆς, δωματίων ἐσιτιάσεως κλπ.), αἱ ἀπληρωμέναι κτιριακαὶ ἐγκαταστάσεις, ὁ σχεδὸν πρωτόγονος ἐξοπλισμός, ἡ ἀνεπάρκεια ὑλικοῦ, ἡ ἑλλειψίς τῆς στοιχειώδους ἡσυχίας καὶ ἡ παράβλεψις τῆς ἀτομικότητος τοῦ ἀσθενoῦς, εἶναι μερικαὶ ἀπὸ τὰς ἀπαραδέκτους ἐπικρατούσας συνθήκας.

Πολλὰ ἐξ αὐτῶν θὰ ἡμποροῦσαν νὰ βελτιωθοῦν μὲ τὴν καλὴν ὀργάνωσιν, μὲ τὴν συνεννόησιν καὶ τὴν παραδοχὴν τῶν ἀπόψεων τῶν διαφόρων ὑγειονομικῶν κλάδων. Αἱ συνθήκαι αὗται ὅχι μόνον εἶναι ἐπικίνδυνοι, ἀλλὰ καὶ ὑποδιόξουσιν τὴν ἀξιοπρέπειαν τόσο τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὁποῖος νοσηλεύεται, ὅσον καὶ τοῦ ἐργαζομένου ὑπὸ τοιοῦτους ὅρους. Ἐπὶ πλέον, ἀποτελοῦν ἀντικίνητρα προσελκύσεως νέων σπουδαστριῶν καὶ παραμονῆς Ἀδελφῶν εἰς τὸ νοσηλευτικὸν ἔργον.

Καὶ τί ἡμπορεῖ νὰ ἀλλάξῃ ἡ Ἀδελφὴ ἀπὸ ὅλα αὐτά; Πιστεύω, ὅτι πολλὰ ἢ τοῦλάχιστον ἀρκετὰ ἡμπορεῖ νὰ διορθῶσιν, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ πάντα τοὺς «ὀφθαλμοὺς ἀνοικτούς», κατὰ τὸν Οὐγγαρόν νοθελίσταν GEORGE KONRAD, διὰ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν ἀρμοδιότητάς της, πῶς νὰ ἐνεργῇ καὶ πρὸ παντὸς νὰ μὴ συμφιλίωνεται μὲ τὰς συνθήκας αὐτάς ἢ παρομοίας. Νὰ μὴ χάσῃ δηλαδὴ τὴν λειτουργικὴν αὐτονομίαν της καὶ θυθεθῇ εἰς τὸν κόσμον τοῦ «ἑστιάριου τῶν ἀριθμῶν», τῶν «συστημάτων» καὶ ἀναπτύξῃ τὴν στάσιν τῆς ἀπαθείας καὶ ἀδιαφορίας, νὰ μὴ καταποντισθῇ ἀπὸ τὸ αἶσθημα τῆς ἀδυναμίας.

Ἡ Ἀδελφὴ ἴσως πρέπει καὶ ἡμπορεῖ

καθημερινῶς νὰ καλλιεργῇ τὴν ἡρεμίαν, νὰ δέχεται τὰς καταστάσεις ποὺ δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἀλλάξῃ, νὰ ἔχῃ τὸ θάρρος νὰ ἀλλάξῃ τὰς συνθήκας ποὺ ἡμπορεῖ καὶ τὴν σοφίαν νὰ διακρίνῃ τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν δύο.

Ὅσονδήποτε δύσκολοι καὶ ἂν εἶναι αἱ ἐξωτερικαὶ συνθήκαι, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐν προκειμένῳ ἀπὸ τὴν Ἀδελφὴν, νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ ποτὲ νὰ μετατρέψῃ τὴν νοσηλείαν τῶν ἀρρώστων της εἰς ἔργον ρουτίνας, εἰς τὸ ὅποιον παραβλέπεται ὁ ἄνθρωπος.

Ὅντως, οὐδεμία ἐξωτερικὴ ἐπιρροὴ δύναται νὰ ἀνακόψῃ τὴν ἀπόφασιν της διὰ παροχὴν προσωπικῆς καὶ ἀνθρωπιστικῆς φροντίδος εἰς τὸ ἄτομον ποὺ ὑπηρετεῖ.

Σ υ μ π ε ρ α σ μ α: Ἡ Ἀδελφὴ ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ καταστῇ παράγων προόδου εἰς τὴν κοινωνίαν διὰ τῶν ἀλλαγῶν, τὰς ὁποίας ἡμπορεῖ νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὴν ὑγειονομικὴν περίθαλψιν καὶ τὴν νοσηλευτικὴν φροντίδα τῶν ἀσθενῶν. Πῶς; Μὲ τὴν καλλιεργημένην προσωπικότητά της, τὰς εὐρείας γνώσεις, τὴν πλήρη κατάρτισιν εἰς τὸν εἰδικὸν κλάδον τῆς Νοσηλευτικῆς καὶ μὲ ἐπιμονήν, σταθερότητα καὶ ἡρωικὴν ἀντοχήν.

Πιστεύομεν, ὅτι ὅλα αὐτὰ θὰ τὰ ἐπιτύχῃ ἡ Ἀδελφὴ, ἐὰν ἔχῃ ὀρθὸν φιλοσοφικὸν προσανατολισμὸν μὲ σταθερὸν γνώμονα τὰς ὑψηλὰς ἀξίας τῆς Χριστιανικῆς πίστεώς μας.

Ἡ ἐποχὴ μας ἐμφανίζει σύγχυσιν καὶ κρίσιν εἰς τὴν σφαῖραν τῶν ἡθικῶν ἀξιῶν. Καὶ ἡ Νοσηλευτικὴ δέχεται τὰς ἐπιδράσεις της. Τὸ «σταυροδρόμι» εἰς τὸ ὅποιον εὐρίσκεται ἡ Νοσηλευτικὴ σήμερον, ἀντανακλᾷ τὴν μεταδατικὴν κατάστασιν τῆς κοινωνίας μας ἐν γένει. Ἐὰν κρατήσῃ τὸν ὀρθὸν προσανατολισμὸν ὑπηρετοῦσα τὸ ἰδεῶδες τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πάσχοντα συνάνθρωπον, θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς κοινωνίας γενικώτερον, διότι ἡ κοινωνία ζῇ καὶ διατηρεῖται μὲ τὴν ἀγάπην.

Εἰς τὴν γυναῖκα, ὡς μητέρα, ἀνήκει ὁ ἄθλος νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν συναίσθηματικὴν ἀσφάλειαν εἰς τὸν κόσμον μας, ὁ

Εφημερίς ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η Κ. Ι. ΤΣΑΤΣΟΥ ΣΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ

Στιγμιότυπο από το χθεσινό εορτασμό της Παγκοσμίου Ημέρας της Αδελφής που έγινε στο Εὐγενίδειο Ίδρυμα με τη φροβιτίδα του υπουργείου Κοιν. Υπηρεσιών και του Συλλόγου Αδελφών Νοσοκόμων. Παρευρέθησαν η σύζυγος του Προέδρου κ. Γε. Τσάτσου και η υφυπουργός Παιδείας κ. Α. Κουτήφαρη. Στη Θεσσαλονίκη η Ημέρα της Αδελφής εορτάσθηκε παρουσία του υπουργού Βορείου Ελλάδος κ. Ν. Μάρτη στην αίθουσα του Εμποριοβηχανικού Επιμελητηρίου.

όποιος στερείται ασφαλείας. Είς την Αδελφήν ανήκει ή αποστολή και ή τιμή να αποκαταστήση την συναισθηματικήν ασφάλειαν είς τόν κόσμον τών αρρώστων και τών απόρων που ύπηρετεί και, κατ' επέκτασιν, είς τήν κοινωνίαν, ή οποία στερείται ασφαλείας. Διότι ή Αδελφή δίνει τήν αγάπην της είς τόν πάσχοντα συνάνθρωπον.

Η εποχή μας στερείται του πνεύματος της αγάπης. Και αυτό το πνεύμα το αναζητεί ακόμη και ή δημοσία και ή πολιτική ζωή. Αυτό το πνεύμα οφείλει να το συνειδητοποιήση και ή νεαρά σπουδαστρια - Αδελφή, να το κάμη κτήμα της αναφαίρετο, διά να το μεταδώση είς το

περιθάλλον είς το όποιον θα άσκήση το έργον της.

Διά του τρόπου αυτού ή Αδελφή γίνεται πράγματι παράγων κοινωνικής πρόόδου. Διά να θελιωθή ή ποιότης της υγείας και της νοσηλευτικής φροντίδος χρειάζεται να εύρίσκαται ή Αδελφή, ως Αδελφή και ως άνθρωπος, κοντά είς τόν άνθρωπον. ό οποίος έχει ανάγκην της φροντίδος της. Και όλοι μας είναι ανάγκη να εύρισκώμεθα κοντά είς τας νέας σπουδαστρίας μας, τήν έλπίδα της Νοσηλευτικής μας, διά τας όποιās πρέπει να συνειδητοποιήσωμεν, ότι έχομεν μεγάλας εϋθύνας.

Εφημερίς ΒΡΑΔΥΝΗ

Η ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΟΥ

ΓΙΟΡΤΑΖΕΤΑΙ σήμερα σε όλον τόν κόσμο ή ημέρα της αδελφής νοσοκόμου με όμιλίες και άλλες εκδηλώσεις. Για τήν Ελλάδα ό εορτασμός προσλαμβάνει ιδιαίτερη σημασία, γιατί, όπως είναι γνωστό, πρόκειται για τάξι εργαζομένων γυναικών που με ύψηλό αίσθημα εϋθύνης έχουν προσφέρει πολλά και στον πόλεμο και στην ειρήνη. Το μεγάλο κοινωνικό τους έργο θα εξαρθή κατά τις εκδηλώσεις που θα γίνουν σήμερα και θα ζητηθή περισσότερη στοργή της πολιτείας για τήν εκπλήρωσι της αποστολής τους. Στη φωτογραφία στιγμιότυπο από όρκωμοσία αδελφών νοσοκόμων.

ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ του εορτασμού της «Ημέρας της Αδελφής Νοσοκόμου» οργανώθηκε χθές ειδική εκδήλωση στο Εὐγενίδειο Ίδρυμα. Στην εκδήλωση παρέστη ή σύζυγος του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Γεώργιος Τσάτσου — ή οποία και μίλησε για τήν σημασία της γιορτής — ή υφυπουργός Παιδείας κ. Κουτήφαρη, ή πρώην υφυπουργός Κοιν. Υπηρεσιών κ. Αίνα Τσαλδάρη και άλλοι έπίσημοι.

ΕΚΔΗΛΩΣΙ για να τιμηθή ή Ελληνίδα Νοσοκόμα έγινε και στην Θεσσαλονίκη. Παρέστη και απήϋθυνε χαιρετισμό ό υφυργός Βορείου Ελλάδας κ. Ν. Μάρτης ό όποιος τόνισε ότι ή καθιέρωσις της «Ημέρας της Νοσοκόμου» δίδει τήν ευκαιρία στην Πολιτεία και τήν κοινωνίαν να εκφράζουν τις ευχαριστίες προς τήν αδελφή νοσοκόμα για το μεγάλο έργο της προς τόν άνθρωπο.

Εφημερίς ΕΣΤΙΑ

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΗΜΕΡΑ ΑΔΕΛΦΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΟΥ

Εορτάζεται σήμερα ή «Παγκόσμιος Ημέρα της Αδελφής Νοσοκόμου», με ειδικήν εκδήλωσιν είς το «Εὐγενίδειον Ίδρυμα». Θέμα του εφετινού εορτασμού είναι : «Η Αδελφή παράγων αλλαγής».

Εν τῷ μεταξύ, επ' ευκαιρία του εορτασμού, επισημαίνεται, ότι υφίσταται είς τήν χώραν μας μεγάλη έλλειψις αδελφών - νοσοκόμων. Το σύνολον του νοσηλευτικού προσωπικού ανάρχεται σήμερα είς 19.000, συμπεριλαμβανομένων τών μαιών και τών πρακτικῶν αδελφών, διά τήν κλειστήν και τήν ανοικτήν περίθαλψιν. Το προσωπικόν τουτο εξυπηρετεί 58.500 νοσοκομειακάς κλίνας, 1.400 άγροτικά ιατρεία και υγειονομικούς σταθμούς, 800 περίπου υγειονομικούς σχηματισμούς του Ι.Κ.Α. ως και πάσης φύσεως ιδιωτικὰς και δημοσίας υγειονομικάς υπηρεσίας.

Επὶ τῷ σημερινῷ εορτασμῷ απήϋθυνε σχετικόν μήνυμα ό υφυργός Κοινωνικῶν Υπηρεσιῶν, κ. Κ. Στεφανόπουλος, τόνισας ότι προγραμματίζεται ή ίδρυσις και λειτουργία νέων σχολῶν νοσοκόμων είς Αθήνας και Θεσσαλονίκη, αλλά και είς τας πόλεις, όπου πρόκειται να ιδρυθοῦν ιατρικαί σχολαί, ή πανεπιστημιακαί κλινικαί.

«Η Νίκη» εφημερίδα της Νίκαιας στη 1η 'Ιουνίου 1977 δημοσιεύει το έπόμενο άρθρο :

«Η ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΟΥ»*

Παγκόσμια εορταστική εκδήλωση της αδελφής Νοσοκόμου ή 12 Μαΐου.

Παρά την ύλιστικήν εποχήν που ζούμε που τα πάντα μεταφράζονται εις χρήμα ή εις είδος, πιστεύουμε ότι έχει μείνει ανέπαφος στών προσφορών ανθρωπιστικής υπηρεσίας προς τόν πάσχοντα άνθρωπο, ο ψυχικός κόσμος της αδελφής νοσοκόμου.

Στέκεται ως φάρος λευκοντυμένη κοντά στο κρεβάτι του ανθρώπου για να προσφέρει εκτός της υπηρεσίας της και την αγάπη με το γλυκό χαμόγελο στα χείλη, τόν καλόν και παρήγορον λόγον, διότι στα πρόσωπα αυτών βλέπει τα δικά της πρόσωπα. Τόν πατέρα, την μάνα, την αδελφή, τόν αδελφό, το παιδί της. Είναι ένας παράγων θετικός της αλλαγής συμπεριφοράς και στάσεως του ασθενούς. Απαλύνεται ο πόνος, μετριάζεται ή αγωνία του, καθησυχάζει με τα λόγια της για την πορεία της ασθένειάς του. Εύρίσκεται ακόμη πιο πολύ κοντά και στους συγγενείς του ασθενούς. Περισσότερο θάρρος έχουν στην αδελφή να μιλήσουν, να ακούσουν από το στόμα της κάτι που έχει σχέση με τόν άνθρωπό τους.

Η αδελφή όσον και εάν έχει εξοικειωθεί με τις διάφορες περιπτώσεις ή περιστατικά, δεν έχει πάψει να ζή μέσα της ο άνθρωπος, ή ανθρωπιά της. Κυριαρχεί στα νεύρα, με τις δίκαιες ή παράλογες απαιτήσεις ασθενών, απαιτήσεις ιατρών. Έχει ανεξάντλητη υπομονή διότι γνωρίζει αυτό που ζήτησε να ακολουθήσει, το Λειτουργήμα της 'Αδελφής Νοσοκόμου, δεν είναι ένας εύκολος δρόμος σπαρμένος με άνθη. Είναι δύσκολος, ακανθώδης, με περισσότερες απογοητεύσεις, πικρίες, άγχος, παρά ευχάριστες στιγμές.

Αλλωστε τί ευχάριστες στιγμές μπορεί να ζήσει κανείς μέσα εις Νοσοκομεία; Οί

μόνες χαρές που παίρνει είναι ή καλύτερες της υγείας τών ασθενών και τοῦτο, διότι τούς ζή καθημερινώς με την μεγάλη προσφορά της. Κάθε ένας από αυτούς είναι και ένα κομμάτι από την ζωή της, συνδέεται ψυχικά μαζί τους, όταν μάλιστα γνωρίζει και τόν έσωτερικό τους πόνο, κάποιο δράμα τους κοινωνικό, οικογενειακό. Διότι συμβαίνει και αυτό, ο άρρωστος τις δύσκολες στιγμές που περνά στην αδελφή λέει αυτά που κρύβει μέσα του και εκείνη προσπαθεί να του δημιουργήσει κάποια αλλαγή, να του μεταφέρει μηνύματα ευχαριστίας.

Πολλές φορές προσπαθεί να φέρει κοντά πρόσωπα απομακρυσμένα από τόν άρρωστο, γυναίκα, παιδιά, αδελφια. Να γιατί ο ρόλος της αδελφής είναι βαθύς, κοινωνικός. Η αδελφή ζή με την πίστη στο Χριστό και τόν φόβον του Θεού. Το ήθικόν αυτό στήριγμα της δίνει την δύναμη να ανταπεξέρχεται πολλές δυσχέρειες, αντιξοότητες.

Πολλές από αυτές, έχουν οικογένεια με όλα τα προβλήματά της. Αντιλαμβάνεται λοιπόν κανείς την γυναίκα αυτή, βγάζοντας την μπλούζα της υπηρεσίας, βάζει άμέσως την ποδιά του νοικοκυριού, στο σπίτι της.

Αυτό γίνεται κάθε μέρα. Γίγαντας της ζωής που οι πολλοί περιμένουν από αυτήν τόσα πολλά. Δεν λείπουν και μερικοί έτοιμοι να της πετάξουν την λάσπη στο πρόσωπό της, χυδαιότητες περιφρονητικά λόγια και άλλα. Το Κράτος και ή πολιτεία πρέπει με στοργή να βλέπη το πρόσωπο και το λειτουργήμα της 'Αδελφής να μην αφήνη εκτεθειμένη σε κινδύνους και οικονομικές στερήσεις.

Ο ρόλος της είναι μεγάλος, Κοινωνικός, ανθρωπιστικός, ευγενής.

I. T.

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ ΣΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΣΔΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Για δεύτερη χρονιά έφέτος το νεοσύστατο τμήμα ΕΣΔΕΝ 'Ιωαννίνων εορτάζει επίσημα την διεθνή ημέρα της 'Αδελφής.

Στις 9 Μαΐου εκπρόσωποι του τμήματος είχαν συνέντευξη με δημοσιογράφους του τοπικού τύπου. Η συνέντευξη, που σκοπό είχε την προβολή της 'Αδελφής και του έργου της και την ενημέρωσι του κοινού για τα προβλήματα του κλάδου, είχε μεγάλη επιτυχία.

Στις 10 Μαΐου το απόγευμα (6 μ.μ.) έγινε επιμνημόσυνη δέηση στο κοινοτάφιο τών 'Αδελφών, στο νεκροταφείο Κοπώνων, που σκοτώθηκαν κατά τόν θαυμαδισμό του στρατιωτικού Νοσοκομείου 'Ιωαννίνων στις 21 'Απριλίου του 1941. Στην επιμνημόσυνη δέηση χορωστάτησε ή Μητροπολίτης 'Ιωαννίνων και την παρακολούθησαν ή Νομάρχης, οι στρατιωτικές αρχές, ή πρόεδρος του παραρτήματος Ε.Σ. της πόλεως, ή πρόεδρος του ιατρικού συλλόγου, όλο το νοσηλευτικό προσωπικό του στρατιωτικού Νοσοκομείου και πολλές 'Αδελφές. Στο κοινοτάφιο κατέθεσαν δάφνινα

στεφάνια το τμήμα ΕΣΔΕΝ 'Ιωαννίνων και οι 'Αδελφές του στρατιωτικού Νοσοκομείου.

Στις 11 Μαΐου το απόγευμα (6 μ.μ.) έγινε ή επίσημη εορταστική εκδήλωση στην αίθουσα ΕΜΜ. Στην αρχή μίλησε ή πρόεδρος του ιατρικού συλλόγου κ. Τόλης και ή κ. Φρόντζος, πρόεδρος του παραρτήματος του 'Ερυθρού Σταυρού 'Ιωαννίνων. Καί οι δύο εξήραν το έργο της 'Αδελφής Νοσοκόμου και τόν ρόλο της στην κοινωνία. Ακολούθησε ή ομιλία της κ. 'Ανθης Παπακώστα - Μαρέττα, επισκέπτρια του αντιφυματικού ιατρείου, με θέμα «Η 'Αδελφή Νοσοκόμος παράγων κοινωνικής αλλαγής». Το πρόγραμμα της τελετής έκλεισε ή Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης 'Ιωαννίνων κ. Σεττάκης.

Την επιτυχή εκδήλωση παρακολούθησαν ή Νομάρχης, ή Δήμαρχος, εκπρόσωπος του Α.Δ.Χ.Π., ή Δ'ντής του «Χατζηκώστα» Νοσοκομείου, ή Νομιάτρος, ιατροί, 'Αδελφές και πολύς κόσμος.

* Το ίδιο άρθρο δημοσίευσε στις 11/5/77 ή εφημερίδα «Κοινωνική» Πειραιώς.

Στή καθημερινή πανηπειρωτική εφημερίδα «ΠΡΩΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ» τῆς 11 Μαΐου δημοσιεύθηκε ἄρθρον με τὸν τίτλο «Καιρὸς νὰ δικαιωθῇ ἡ Ἀδελφὴ Νοσοκόμος» Ἀναδημοσιεύουμε τὸ ἄρθρο με ἐλάχιστες περικοπές.

Συζήτηση στὸ «Χατζηκώστα»:

«Καιρὸς νὰ δικαιωθῇ ἡ Ἀδελφὴ Νοσοκόμος»

«Πίκρα μᾶς διακατέχει, τόνισαν, ποὺ ξεχάστηκαν οἱ Ἀδελφές ποὺ σκοτώθηκαν στὸ βομβαρδισμό!» Οἱ «Ἀγγελοὶ τῆς ἀγάπης» ἀγωνίζονται νὰ καταλάβουν τὴν θέση ποὺ τοὺς ταιριάζει.—Ἐξουθενωτικὴ ἐργασία χωρὶς ἀναγνώριση...

«Τὰ λάθη τὰ δικὰ μας δὲν πληρώνονται· ἢ μάλλον πληρώνονται με τὴν ζωὴ τοῦ ἀσθενοῦς...».

Μέσα σ' αὐτὲς τὶς δυὸ γραμμές, ἡ προ-ῖσταμένη τῆς Β' Παθολογικῆς κλινικῆς κ. Τζάλλα, στὴν χθεσινὴ συνέντευξη τῆς στὸ «Χατζηκώστα», συμπύκνωσε ὅλο τὸν μόχθο, ὅλη τὴν ὑπευθυνότητα, ὅλη τὴν ἀγάπη τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου γιὰ τὸν συνάνθρωπο ποὺ πάσχει. Δυὸ γραμμές ποὺ καταδεικνύουν τὴν συγκλονιστικὴτητα τοῦ ἱεραποστολικοῦ αὐτοῦ ἐπαγγελματός, ποὺ στὶς μέρες μας ὅλο καὶ περισσότερο θρίσκει τὴν δικαίωσή του.

Η ΔΙΚΑΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ

Ἡ συνέντευξη τύπου ὁργανώθηκε στὰ πλαίσια τῶν ἐκδηλώσεων γιὰ τὴν Ἀδελφὴ νοσοκόμο, ποὺ τιμᾶται αὐτὲς τὶς μέρες σὲ παγκόσμια κλίμακα καὶ δόθηκε στὸ γραφεῖο τοῦ Δ' νοσοκομείου κ. Ζωγάκη, ποὺ προλογίζοντας τόνισε ὅτι ἡ Ἀδελφὴ προσφέρει κοινωνικὸ ἔργο ὑψίστης σημασίας, ποὺ θὰ πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ ἀπ' ὅλους.

Ἡ συζήτηση αὐτὴ, πέρα ἀπ' τ' ἄλλα, συνέχισε ὁ κ. Ζωγάκης, γίνεταί γιὰ νὰ

καταδειχθῇ τὸ ἐπίπονο ἔργο, τὸ γεμάτο ἀντιξοότητες, τῆς Ἀδελφῆς νοσοκόμου.

Στὴν συζήτηση, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἐν ἐνεργείᾳ Ἀδελφές, παρίσταντο καὶ ἐθελόντριες. Ὁπως καὶ γυναῖκες ποὺ στὸ παρελθὸν εἶχαν προσφέρει τὶς ὑπηρεσίες τους σὰν Ἀδελφές.

Ἡ κ. Τζάλλα ξεκίνησε τὴν συζήτηση ἀναφερομένη στὴν ἀποστολὴ καὶ τὶς θυσίες τῶν Ἀδελφῶν Νοσοκόμων καὶ ἀνέτρεξε γιὰ λίγο, ἀποτίνοντας φόρο τιμῆς, στὸ παρελθόν, τότε ποὺ σκοτώθηκαν ἀπὸ βομβαρδισμό τοῦ στρατιωτικοῦ νοσοκομείου, Ἀδελφές νοσοκόμοι.

Στὴν συνέχεια ἡ κ. Μαρνέλη, ἀναφέρθηκε στὸν σκοπὸ τῆς ἐκδηλώσεως.

Ἡ δεσποινὶς Παπάζογλου, ἐθελόντρια Ἀδελφὴ, ἔκανε μιὰ σύντομη ἀναδρομὴ στὸ παρελθόν, στὰ στοιχεῖα νοσηλείας, ποὺ ἀπὸ καταβολῆς κόσμου παρέχονται, ἀπὸ γυναῖκες.

«Μὲ πολὺ πίκρα, παρενέβη ἡ κ. Τζάλλα, ὁμολογοῦμε, ὅτι οἱ Ἀδελφές ποὺ σκοτώθηκαν ἀπὸ τὸν βομβαρδισμό. Ξεχάστηκαν ἀπ' ὅλους στὰ Γιάννενα. Εἶναι κάτι ποὺ μᾶς προβληματίζει. Γιατὶ μιὰ ἀναγνώριση τῆς θυσίας τους, θὰ μᾶς ἐμφύλωνε. Θὰ μᾶς ἔδινε κουράγιο νὰ συνεχίσουμε

τὴν προσφορὰ τῆς ἀγάπης, με περισσότερη δύναμη».

ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΑΔΕΛΦΩΝ

Γιὰ τὴν ἐκπαίδευση τῶν Ἀδελφῶν, μίλησε ἡ δεσποινὶς Παπούλια, ἐν ἐνεργείᾳ Ἀδελφὴ.

Ἐπεσήμανε ὅτι λείπει ἡ Πανεπιστημιακὴ ἐκπαίδευση στὴν Ἑλλάδα καὶ εἶναι αὐτὸ ὄνειρο ὅλων νὰ ἐπιτευχθῇ κάποτε.

Ἡ συζήτηση συνεχίσθηκε με τὴν ἀνάπτυξη τῆς δεσποινίδος Τσόγκα, τοῦ θέματος γιὰ τὴν ἐπάρκεια τῶν Ἀδελφῶν.

«Εἶναι τραγικὴ ἡ κατάσταση στὸν τομέα αὐτόν. Δὲν ἐπαρκοῦν οἱ Ἀδελφές. Εἶναι ἐξουθενωτικὴ ἡ ἐργασία ποὺ κάνουν.

ΤΙΜΗ ΝΑ ΕΙΣΑΙ ΑΔΕΛΦΗ

Ἡ κ. Μελανίδη πρότεινε νὰ ὁργανωθῇ τμήμα ἐθελοντικῆς προσφορᾶς ἐργασίας. ἀδελφῶν ἀπὸ γυναῖκες τῆς πόλεώς μας.

Ἡ κ. Σαλαμάγκα, ποὺ παλιότερα προσέφερε ὑπηρεσίες ἀδελφῆς, εἶπε ὅτι στὸ ἐξωτερικὸ θεωρεῖται τιμὴ νὰ γίνῃ κάποια κοπέλλα Ἀδελφὴ. ἐνῶ στὴν Ἑλλάδα, συμβαίνει τὸ ἀντίθετο. Πράγμα, ποὺ ὅπως τόνισε, πρέπει νὰ ἐκλείψῃ.

«Σκληρὴ δουλειά, δύσκολες συνθήκες ἐργασίας καὶ ἡ κακὴ κληρονομιά, εἶναι τὸ πρόβλημά μας, τόνισθηκε. Θὰ πρέπει ὅλοι νὰ καταλάβουν, ὅτι πέρασε πιά ὁ καιρὸς ποὺ γίνονταν μιὰ κοπέλλα Ἀδελφὴ, γιὰ νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰ προβλήματά της. Τώρα κάνουν καριέρα με ἀμοιβὴ ἀνθρώπινη, ὠράριο καὶ παροχές. Πρὸ καιροῦ οἱ μαθητευόμενες Ἀδελφές, στὶς σχολές διακεπαίωναν ὅλες τὶς δουλειές τῶν νοσοκομείων καὶ μάλιστα ἀμισθί...».

Ἡ κ. Μελανίδη σὲ σύντομη ὁμιλία της, ἀναφέρθηκε στὴν προσφορὰ τῆς Ἀδελφῆς, στὸ κοινωνικὸ σύνολο.

Ἡ δεσποινὶς Τασινίκου μίλησε γιὰ τὶς εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις, τὶς προπτικές καὶ τὴν μισθοδοσία.

Ἡ ἐθελόντρια κ. Στόγια, ἀνέπτυξε τὸ πῶς ἡ ἀδελφὴ μπορεῖ νὰ γίνῃ ἓνας κοινωνικὸς παράγων. Ἡ ὁμιλία της ἦταν ἓνας ὕμνος στὸ ἔργο ἀγάπης τῶν νοσοκόμων.

Ἡ κ. Ἀλεξάνδρα Λάμπρου - Παππά ἀναφέρθηκε στὴν προσφορὰ τῆς Ἀδελφῆς τῶν δύσκολων καιρῶν τοῦ 1940—49, ποὺ κράτησαν τὰ νοσοκομεία στὴν ζωὴ. Ἐκεῖνες οἱ γυναῖκες με δική τους πρωτοβουλία, με λίγη μόρφωση, ἀλλὰ με τὴν τεράστια ψυχικὴ τους ἀντοχὴ καὶ θέληση, ἔσωσαν τὴν ζωὴ πολλῶν τραυματιῶν.

ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ

Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς συζητήσεως τὸνίσθηκε ὅτι πολλοὶ ἀσθενεῖς θεωροῦν τὶς ἀδελφές «θεραπευτρίδες» γιὰ ὅλες τὶς δουλειές. Καὶ πάνω σ' αὐτὸ ἀντιμετωπίζουν πολλὰ προβλήματα.

Τὰ κύρια αἰτήματά τους, εἶναι νὰ ἐνταχθῇ τὸ ἐπάγγελμα τους στὰ θαρῆα καὶ ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα, νὰ πάρουν τὸ ἐπιστημονικὸ ἐπίδομα οἱ διπλωματοῦχες, τὸ ὠράριο ἐργασίας ποὺ τώρα εἶναι ἐξάωρο με δίωρο ὑποχρεωτικὴ ὑπερωρία καὶ ἀπασχόληση, νὰ μείνῃ καθαρὰ ἐξάωρο, νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ ἐργασία τους κατὰ τὴν διάρκεια τῆς θητείας τους στὰ νοσοκομεία καὶ νὰ κατοχυρωθῇ τὸ ἐπάγγελμα τους, δεδομένου ὅτι στὶς ἰδιωτικὲς κλινικὲς οἱ Ἀδελφές εἶναι δούλες γιὰ ὅλες τὶς δουλειές.

Στις 12 Μαΐου διαβάσαμε δύο εμπνευσμένα άρθρα συναδέλφων μας στην έφημερίδα «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ» οι τίτλοι τους είναι «Διεθνής Ήμερα Ἀδελφῆς» και «Ἡ προσφορά τῆς Παλιᾶς Ἀδελφῆς». Γιὰ ὅσες ἀδελφές δὲν εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ τὰ διαβάσουν τὰ δημοσιεύουμε.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΗΜΕΡΑ ΑΔΕΛΦΗΣ

Ἐνῶ θὰ περίμενε κανεὶς, ἡ τεράστια τεχνολογική πρόοδος τῆς ἐποχῆς μας μὰζι μὲ τὴν ἀνοδο τοῦ βιοτικού ἐπιπέδου ποὺ παρατηρεῖται στὸ Δυτικὸ κόσμον νὰ ἔχουν κάνει πιὸ εὐτυχεμένο καὶ πιὸ χαρούμενον τὸν κόσμον, βλέπομε τὸ ἐντελῶς ἀντίθετο.

Ὅσο πλουσιώτεροι γινόμεστε τόσο πιὸ δύσκολα περνοῦμε, ἕνα ἄγχος κυριαρχεῖ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἕνα κύμα βίας καὶ ἐγκληματικότητος ξαπλώνει τὰ πλοκάμια του σ' ὅλο τὸν κόσμον προκαλώντας ἀθροιστικὰ ἀναμφισβήτητα μεγαλύτερη καταστροφή ἀπ' ὅ,τι ὁ παγκόσμιος πόλεμος.

Κι' ἂν τὸ κύμα αὐτὸ τῆς βίας καὶ τῆς ἐγκληματικότητος ἐκδηλώνεται στίς ἀεροπειρατίες, στοὺς φόνους, στοὺς τοπικούς πολέμους, δὲν περιορίζεται ἐκεῖ. Σιωπηλὰ μὰ ἀναμφισβήτητα ἔχει κατακλύσει τὴν ψυχὴ καὶ τὰ κύτταρα ὅλων μας, μὰς κάνει νὰ περιχαρακωθοῦμε γύρω ἀπὸ τὸν ἑαυτό μας, νὰ ξεχάσωμε ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι. Μὲ μιὰ λέξη μὰς ἔκανε νὰ ξεχάσωμε τὴν ἀγάπην.

Τὴν ἀγάπην! τὸν βασικὸ αὐτὸ κρίκο ποὺ δένει τοὺς ἀνθρώπους μεταξύ τους ποὺ ἐπὶ χιλιετηρίδες κράτησε ὅχι μόνον τὴν οἰκογένεια ἀλλὰ καὶ τὴν κοινωνία.

Κι' ἂν θέλουμε νὰ ξεφύγουμε ἀπὸ τὸν κλοιὸ αὐτό, ἂν θέλουμε νὰ ἀποφύγουμε τὴν καταστροφή, πρέπει ἀπαραίτητα νὰ τραβήξουμε τὸν ἄνθρωπον ἀπ' τὸ ξεμονάχισμα, νὰ τοῦ δώσουμε νὰ καταλάβει ὅτι ὑπάρχουν κι ἄλλοι ἄνθρωποι, νὰ τοῦ ἐμπνεύσουμε τὴν ἀγάπην.

Ἰδιαίτερη θέση στὴν ἀποστολὴ αὐτὴ ἔχει ἡ ἀδελφὴ καὶ ἡ ἐπισκέπτρια. Γι' αὐτὴ τὴν ἀποστολὴ τους εἶναι ὑποχρεωμένες νὰ ἔρχονται σὲ ἐπαφὴ καὶ νὰ ζοῦν τὸν ἄρρωστο, ποὺ ἐξ αἰτίας ἀκριβῶς τῆς ἀρρώστιας του, νοιώθει ἀνυπεράσπιστος καὶ εἶναι ἔτοιμος νὰ παραδοθεῖ καὶ νὰ δεχθεῖ μιὰ ἐπίδραση, μιὰ διαπαιδαγώγησιν.

Ἡ ἀδελφὴ στὸ Νοσοκομεῖο καὶ ἡ ἐπισκέπτρια στὸ σπίτι, μποροῦν μὲ τὰ ἐφόδια ποὺ παίρνουν ἀπὸ τίς σχολές τους, μὲ τὸν τρόπο τους, μὲ τὴν ἀπαλὴ καὶ γλυκερὰ ὁμιλίαν τους ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ παράδειγμά τους, νὰ ἐπηρεάσουν ἀποφασιστικὰ τὴν ζωὴ τοῦ ἀρρώστου καὶ νὰ τὸν κάνουν μὲ τὰ τὴν ἀρρώστια του νὰ ξαναβγεῖ ἄλλος ἄνθρωπος.

Στὸ νοσοκομεῖο ὁ ἄρρωστος πονώντας καὶ υποφέροντας, θρίσκει μακριὰ ἀπὸ τὴ ζεστασιὰ τοῦ σπιτιοῦ του καὶ παραδί-

νεται στὰ εὐσυνεῖδητα ἀλλ' ἀδιάφορα χέρια τῶν γιατρῶν ποὺ ἄλλος τοῦ τρυπᾷ τὸ χέρι ρουφώντας τὸ αἷμα γιὰ ἐξετάσεις, ἄλλος τὸν κλείνει στὰ σκοτάδια γιὰ νὰ τὸν ἐξετάσει ἀκτινολογικά, ἄλλος τὸν ταιλαιπωρεῖ ὥρες γιὰ τὸ ἱστορικὸ τῆς ἀρρώστιας. Χάνει τὰ νερά του, νοιώθει ἀπομονωμένος καὶ ξένος, εἶναι ἔτοιμος νὰ καταρρεύσει.

Ἡ ἀδελφὴ εἶναι ἐκεῖνη ποὺ θὰ σταθεῖ δίπλα του, μάννα, ἀδελφὴ καὶ σύζυγος νὰ τοῦ δώσει θάρρος, νὰ τοῦ ξαναφέρει τὴν ἐμπιστοσύνη, νὰ τοῦ ἐμφυσήσῃ τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν αἰσιοδοξία γιὰ τὸ μέλλον.

Στὸ σπίτι πάλι ὁ χρόνιος ἄρρωστος μένει ἀνεργός καὶ καθηλωμένος στὸ κρεβάτι ἐνῶ ἡ ὑπόλοιπη οἰκογένεια στερεῖται καὶ υποφέρει καὶ τὰ διάφορα προβλήματα τῆς ζωῆς πολλαπλασιάζονται μέρα μὲ τὴ μέρα.

Ἡ ἐπισκέπτρια εἶναι ἐκεῖνη ποὺ θὰ σταθεῖ δίπλα του καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ ἀντιμετωπίζῃ καθ' ἑαυτὸ προβλήματα.

Ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπιτύχει ἡ ἀποστολὴ αὐτὴ εἴτε στὸ νοσοκομεῖο εἴτε στὸ σπίτι τοῦ ἀρρώστου πρέπει πρῶτα - πρῶτα ἡ ἀδελφὴ καὶ ἡ ἐπισκέπτρια νὰ ἔχουν τὰ κατάλληλα ἐφόδια. Καὶ τὰ ἔχουν ἀπὸ τίς σχολές τους ποὺ εὐτυχῶς τίς προικίζουν πλούσια στὸ πεδίο αὐτό. Μὰ πάνω ἀπὸ τὰ ἐφόδια χρειάζεται νὰ ἔχουν πλημμυρίσει οἱ ἴδιες ἀγάπην γιὰ τὸν ἄρρωστο. Νὰ μὴ περιοριστοῦν στὴν ἄσκηση τοῦ ἐπαγγέλματος ἀλλὰ ν' ἀγαπήσουν βαθειὰ πραγματικὰ καὶ νὰ τοὺς γίνῃ συνείδηση ὅτι ἐκτελοῦν τὴν πιὸ ὠραία καὶ τὴν πιὸ ἀνθρώπινη ἀποστολή.

Οἱ διανθρώπινες σχέσεις εἶναι πάντοτε ἀμφίδρομες. Ὅ,τι δίνει ὁ ἕνας τὸ εἰσπράτ-

τει καὶ μάλιστα πολλαπλάσια τίς περισσότερες φορές ἀπὸ τὸν ἄλλο. Ἔτσι δίνοντας, ἄδολα, αὐθόρμητα καὶ μὲ ἀγάπην ἡ ἀδελφὴ ἢ ἡ ἐπισκέπτρια θὰ εἰσπράξῃ τὴν ἴδια ἀγάπην, τὴν ἴδια ζεστασιὰ. Καὶ ὅσο εἰσπράττει, τόσο καλύτερη θὰ γίνεταί, τόσο περισσότερα θὰ δίνει.

Ἀλλὰ καὶ ὁ ἄρρωστος θὰ μάθει καὶ θὰ ξαναγίνῃ ἄνθρωπος. Βλέποντας πόση σημάσια καὶ πόση ἀξία ἔχει ἡ ἀνθρώπινη παρουσία καὶ ἡ ἀγάπην δίπλα του τὴν στιγμή ποὺ πονᾷ καὶ υποφέρει θὰ μάθει καὶ αὐτὸς νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ συμπαρίσταται. Ὅταν φύγει ἡ ἀρρώστια, θὰ μάθει ν' ἀγαπᾷ, θὰ μάθει νὰ βοηθᾷ καὶ θὰ θεφύγει ἀπ' τὴ μοναξιά μπαίνοντας ξανά ζωντανὸ μέλος τῆς κοινωνίας.

Κι ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτὴ ἡ ἐπίδραση τῆς ἀδελφῆς καὶ τῆς ἐπισκέπτριας γιὰ τὴν ἀλλαγὴ ποὺ ἔχουμε ἀπόλυτη ἀνάγκη σήμερον στὴν κοινωνία μας εἶναι ἀπερίσπρη.

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀνάγκη νὰ μάθει ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἶναι μόνος στὸν κόσμον ὅτι πρέπει νὰ ζεῖ μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους, ὅτι πρέπει νὰ ἀγαπᾷ ἀντὶ νὰ μισεῖ, νὰ βοηθᾷ γιὰ νὰ βοηθιέται. Μόνον ἔτσι θὰ πολεμηθεῖ τὸ ἄγχος, θὰ φύγῃ ὁ φόβος, θὰ καταπολεμηθεῖ ἡ βία.

Κι ἕνας βασικὸς παράγων γιὰ νὰ βοηθήσουμε νὰ μάθει αὐτὰ τὰ πράγματα, εἶναι ἡ ἀδελφὴ καὶ ἡ ἐπισκέπτρια.

Εἶναι ἡ ὠραιότερη ἀποστολὴ ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ ἔχει ἕνας ἄνθρωπος στὴ σημερινὴ ζωὴ. Ἡ ἀδελφὴ ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτὴ εἶναι προνομίουχα. Φθάνει νὰ τὸ καταλάβει.

(Ἐκ τοῦ τμήματος Ε-ΣΔΕΝ Ἰωαννίνων).

Ἡ προσφορὰ τῆς παλιᾶς ἀδελφῆς

Με τὴν εὐκαιρίαν τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀδελφῆς θεωρῶ υποχρέωση, ν' ἀναφέρω λίγα λόγια γιὰ ἕναν ξεχωριστὸ ἀριθμὸ ἀδελφῶν γιὰ ἕνα ἀριθμὸ πού ἡ προσφορὰ του δὲν ἦταν ἀπλῶς μεγάλη εἰς τὰ Νοσοκομεία, ἀλλὰ κράτησε τὰ Νοσοκομεία στὴ ζωὴ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ.

Στὰ δύσκολα χρόνια 1940—49 ἡ καὶ παλαιότερα οἱ ἀδελφές ἐκείνης τῆς ἐποχῆς με δική τους πρωτοβουλία καὶ με τὴ λίγη σχολικὴ μόρφωση πού διέθεταν ἀλλὰ καὶ με τὴν τεράστια ψυχικὴ τους ἀντοχή καὶ θέληση ἔσωσαν τὴ ζωὴ πολλῶν τραυματιῶν ἀπὸ βέβαιον θάνατον.

Ὡράριον ἐργασίας δὲν ὑπῆρχε ἐκεῖνα τὰ χρόνια. Ὅλο τὸ 24ωρον ἦταν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἀσθενῶν πού μετέφεραν ὁμάδες - ὁμάδες τὰ ἀσθενοφόρα καὶ τὰ τζαίημε. Τὰ χειρουργικὰ ἐργαλεῖα ὀράζονταν σὲ γκαζιέρες ἢ με καυσόξυλα ὅταν δὲν ὑπῆρχε πετρέλαιο.

Εἶναι ἥρωες οἱ στρατιῶτες μας πού πολέμησαν ἐκεῖνα τὰ ἐπικὰ χρόνια, εἶναι ἕμως ἐξ ἴσου ἥρωϊδες καὶ οἱ ἀδελφές πού πολέμησαν νύχτα καὶ μέρα κοντὰ στὸν τραυματία στρατιώτη, με τὰ τρομαρὰ πρωτόγονα ἐκείνης τῆς ἐποχῆς μέσα.

Οἱ Ἀδελφές γιὰ τίς ὁποῖες μιλάμε δὲν ἀποφοίτησαν καμμιά Σχολή, δὲν εἶχαν κανένα δίπλωμα Νοσηλευτικῆς, γεννήθηκαν ὅμως με μιὰ ψυχὴ γεμάτη ἀγάπη γιὰ

τὸν ἄνθρωπο, γιὰ τὸν ἄρρωστο ἄνθρωπο, καταναλίσκοντας τὰ καλύτερά τους χρόνια δίπλα του. Μερικὲς ἐξακολουθοῦν νὰ ἐργάζονται με τὴν ἴδια δύναμη καὶ ζωντάνια φορτωμένες με τὴν τεράστια πείρα ἀλλὰ καὶ τὴν αἴγλη πού τοὺς χάρισαν τὰ δύσκολα χρόνια. Ἐμεῖς οἱ διπλωματούχες ἀδελφές τίς θαυμάζουμε καὶ ἂς μᾶς ἐπιτρέψουν νὰ τίς εὐχαριστήσωμε διότι ἀπὸ τὴν τεράστια προσφορὰ τους καὶ τὴν ἰσχυρὴ τους θέληση καὶ ἀντοχή, ἀντλοῦμε κοντὰ τους θάρρος καὶ δύναμη.

Νέες Ἀδελφές, διαλέξαμε τὸ δυσκολότερο, ἀλλὰ καὶ τὸ ὠραιότερο ἐπάγγελμα - λειτούργημα. Πολλὲς φορές εἶδαμε οἱ πόθοι καὶ τὰ ἰδανικά μας νὰ γίνονται συντρίμματα. Μὴ δειλιάζετε, σκουπίστε τὰ δάκρυά σας, πνίξτε τοὺς λυγμούς σας καὶ με τὸ κεφάλι ψηλὰ περιφρονεῖστε τὴν μικρότητα πολλῶν καὶ τρέξτε με πολλὴ ἀγάπη στὸν ἄρρωστό μας πού μᾶς περιμένει. Πού μᾶς ἔχει ἀνάγκη νὰ τοῦ ὁρσίσομε τὴν φυγὴ με τὴν παρουσία μας. Μὴ ζητᾶτε ἀνταμοιβὴ σὲ ὥρες ταπεινώσεως. Ἀντλείστε δύναμη, πίστη καὶ ζωντάνια ἀπ' τίς παλιές μας ἀδελφές πού χωρὶς κανένα ἐφόδιο, ἀλλὰ μόνον με τὴν δυνατὴ φυγὴ τους δὲν ἄφησαν σὲ κανένα ὁριὰ σὲ καμμιά μπόρα νὰ τίς ξεμακρύνει ἀπὸ τὸν ἄρρωστο.

ΑΛΕΞ. ΛΑΜΠΡΟΥ - ΠΑΛΗΙΑ

ΠΡΩΪΝΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΜΑΣ

Η ΑΔΕΛΦΗ ΝΟΣΟΚΟΜΟΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Τὸ τιμῆμα ΕΣΔΕΝ Ἰωαννῶν αἰσθάνεται τὴν υποχρέωσιν νὰ εὐχαριστήσῃ καὶ διὰ τοῦ τύπου ὅλες τίς ἀρχές τῆς πόλεως μας, τὸ κοινὸ καὶ τὸν ἡμερήσιο τύπον πού ἡ συμμέτοχὴ τους στὴν γιορτασμὴ τῆς Διεθνούς ἡμέρας τῆς Ἀδελφῆς μᾶς συγκίνησε καὶ μᾶς ἀνανέωσε τίς δυνάμεις γιὰ μεγαλύτερη προσφορὰ στὸ ἄνθρωπο.

Ἐπίσης εὐχαριστοῦμε ὅλες καὶ ὅλους πού βοήθησαν στὴν ὅλη διοργάνωσιν τοῦ γιορτασμοῦ γιὰ τὴν ἐπιτυχία του.

Ἐν τοῦ τιμήματος ΕΣΔΕΝ Ἰωαννῶν

★ Ἡ ΗΜΕΡΑ τῆς Ἀδελφῆς Νοσοκόμου γιορτάζεται Παγκοσμίως. Ἀποτίεται ὁ φόρος τιμῆς σ' ὅλες ἐκεῖνες τίς γυναῖκες πού πέρα ἀπὸ τὰ προσωπικά τους θέματα, προσέπρησε τίς με «τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη», τὸν καλὸν λόγο, τὴν χαρὰ πού πηγάζει ἀπὸ τὴν αἴσθησιν τῆς προσφορᾶς ἀνεκτίμητον κοινωνικὸν ἔργον. Κι εἶναι συγκινητικὸ αὐτὸ πού οἱ σημερινές Ἀδελφές ἔκαναν πρὸς τιμὴν τῶν παλιῶν, ἀλλὰ καὶ κυρίως σ' ἐκεῖνες πού σκοτώθηκαν στὰ Νοσοκομεία, ἐκτελώνοντας τὸ καθήκον. Τὸ ἱεραποστολικὸ καθήκον καὶ πού ἀκολούθησαν τὴν ἐπιταγὴν τοῦ: Τὸν θάνατον γιὰ χάριν τῶν συνανθρώπων τους. Θὰ πρέπει συνεπῶς τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀρμοδίων, ἀλλὰ καὶ ὅλων μας, γενικά, νὰ στραφῇ με στοργὴν στὴν ἀδελφὴ Νοσοκόμο, τὸν «ἀγγελὸν τῆς ἀγάπης», τὴν ἡρωϊδᾶ πού στὸν πόλεμον καὶ στὴν εἰρήνη στέκει ἐκείστον προμαχῶνα τοῦ καθήκοντος.

«Με τίς ἀρμόζουσες ἐκδηλώσεις τιμήθηκαν οἱ Ἀδελφές Νοσοκόμες», εἶναι ὁ τίτλος ἐνὸς ἀρθροῦ στὰ «Πρωῖνά Νέα» τῆς 13 Μαΐου 1977. Ὁ ἀρθρογράφος μεταξὺ ἄλλων γράφει: «Σὰν ἕνα ἐλάχιστον δείγμα εὐγνωμοσύνης στίς Ἀδελφές Νοσοκόμες πού με τὸ λειτούργημα τους προσφέρουν τόσα πολλὰ καὶ πληρώνονται τόσα λίγα.

τὸ κοινὸ τῆς πόλεως μας τίμησε με τὴν παρουσία του τὴν προχθεσινὴ ἐκδήλωσιν στὴν αἴθουσα τῆς ΕΗΜ. Ἡ αἴθουσα ἦταν κατάμεστη ἀπὸ συγγενεῖς καὶ φίλους τῶν Ἀδελφῶν καὶ ἄλλων πού θαυμάζουν τίς Ἀδελφές γιὰ τὸ ἐξαιρετικὰ δύσκολον, ἀνθυγιεινόν, ἀκόμη καὶ ἐπικίνδυνον ἔργον τους...».

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η παγκόσμια Ημέρα της Αδελφής Νοσοκόμων γιορτάστηκε και στη Θεσσαλονίκη με σειρά εκδηλώσεων που διοργανώθηκαν από το Τοπικό Τμήμα της ΕΣΔΕΝ.

Στις 8 π.μ. έψαλλη πανηγυρική θεία λειτουργία στο ναό της Αγίας Σοφίας, στις 10 π.μ. έγινε άρτοκλασία, στις 11 π.μ. κατάθεση στεφάνων στο ήρωο του Γ' Σ. Στρατού και στις 12 το μεσημέρι συγκέντρωση στο έμπορικό και διομηχανικό επιμελητήριο.

Παρέστησαν ο ύπουργός βορείου Ελλάδος κ. Νικ. Μάρτης, ο δήμαρχος κ. Μ. Παπαδόπουλος, εκπρόσωποι των λοιπών τοπικών αρχών και διαφόρων νοσηλευτικών ιδρυμάτων, καθώς και πλήθος νοσοκόμων.

Μετά από εισήγηση του νομιάτρου κ. Γ. Καραγιάννη, απηύθυνε χαιρετισμό ο ύπουργός βορείου Ελλάδος κ. Νικ. Μάρτης, ο οποίος μεταξύ άλλων τόνισε, ότι η καθιέρωση της «Ημέρας της νοσοκόμου» δίδει την ευκαιρία στην πολιτεία και την κοινωνία να εκφράσουν ευχαριστίες προς την αδελφή νοσοκόμο για το μεγάλο έργο της προς τον άνθρωπο.

Η βασική όμιλήτρια της εκδήλωσης κ. Παρασκευή Παπατάσου - Γιούλη ανέπτυξε το θέμα «Η αδελφή ως παράγων κοινωνικής αλλαγής», τονίζοντας ανάμεσα στα άλλα και τα εξής:

«Η σύγχρονη αδελφή με τις νοσηλευτικές, επιστημονικές και εφαρμοσμένες γνώσεις, αλλά και με τη μύησή της στις ανθρωπιστικές επιστήμες, εισάγει κοινωνική υπόσταση σε διάφορα επίπεδα.

Η ευαισθησία της αδελφής, η αντικειμενικότητά με την οποία έμαθε να παρατηρεί τον άνθρωπο και το περιβάλλον του

και η πρόληψη των επιδράσεων του περιβάλλοντος στη φυσική, διανοητική, ψυχική και κοινωνική υγεία του ανθρώπου, βοηθούν την αδελφή να γίνει παράγοντας αλλαγής.

Όσες πιστώσεις και αν δοθούν, όλα κτίρια και να γίνουν, όσοι γιατροί και διοικητικοί και τεχνικά μέσα και αν υπάρχουν, τίποτα δεν μπορεί να αποδώσει όταν λείπουν οι αδελφές από τις υπηρεσίες και τα νοσοκομεία.

Κανένα άλλο πρόσωπο δεν έχει τόσες ευκαιρίες να πλησιάσει τους ανθρώπους, που λέγε με ευκολία και εμπιστοσύνη τα προβλήματά τους γιατί αυτοί νοιώθουν κοντά τους.

Το διεθνές συμβούλιο νοσοκόμων στην εγκύκλιό του τονίζει ότι έφ' όσον η έννοια της υγείας έχει επεκταθεί και σημαίνει μια κατάσταση πλήρους φυσικής, ψυχικής, διανοητικής και κοινωνικής ευεξίας και όχι απλώς απουσία ασθενείας, η γενική ενημέρωση και διαπαιδαγώγηση που ασκεί η αδελφή χρειάζεται να επεκταθεί ώστε να μη συμπεριλαμβάnei μόνο τον άρρωστο ή τον υγιή σαν άτομο, αλλά και την οικογένεια και ολόκληρη την κοινωνική ομάδα μέσα στην οποία μπορεί να παρουσιαστεί ή άρρώστια ή να διατηρηθεί ή υπάρξουν υγεία.

Με τη μελέτη και εισήγηση ενός συστήματος για τον περιορισμό των ωρών άναμνης στα εξωτερικά ιατρεία, με εισηγήσεις σε κοινωνικές ομάδες για οργανώση υπηρεσιών οικογενειακού προγραμμα-

τισμού, ή προστασία από τη ρύπανση της ατμόσφαιρας, με την αλλαγή σε μια συγκεκριμένη τακτική ή νοσηλευτική φροντίδα ή αδελφή έχει περιθώρια να φέρει αλλαγή.

Τέλος, η κ. Παπατάσου - Γιούλη, ανέφερε ότι με την ευκαιρία του εορτασμού αποτίεται φόρος τιμής σ' όλες τις μεγάλες αδελφές νοσοκόμες που έφεραν αλλαγή και πρόοδο στα νοσηλευτικά πράγματα.

«Τιμούμε, είπε, όλες τις διπλωματούχες αδελφές και έθελόντριες της Ελλάδος, τις αδελφές των σχολών δοθών νοσοκόμων και τις πρακτικές αδελφές - που ξεκίνησαν εμπειρικά, γιατί σηκώνουν πολύ από το βάρος της εργασίας των διπλωματούχων - και τις σπουδάστριες των σχολών - φορείς μελλοντικής αλλαγής.

Κατόπιν η δ. Χρυσούλα Γκλαδέτα, υποδιευθύντρια αδελφή του ΑΝΕΠΙΑ, που πήρε το λόγο, αφού εξέφρασε τις ευχαριστίες του τοπικού τμήματος ΕΣΔΕΝ προς τον ύπουργό Βορείου Ελλάδος κ. Ν. Μάρτη και τον δήμαρχο Θεσσαλονίκης κ. Μ. Παπαδόπουλο, είπε ανάμεσα στα άλλα και τα εξής:

«Στις τάξεις των αδελφών νοσοκόμων της χώρας μας υπάρχουν στελέχη με γνώση και πείρα, πολύτιμη, με μετακινιδαίες στα πανεπιστήμια του έξωτερικού, ικανά να επιφέρουν σημαντικές και απαραίτητες αλλαγές προς όφελος της νοση-

λείας των ασθενών και κατ' επέκταση της υγείας του λαού μας.

«Για να γίνη, όμως, αυτό, πρέπει να μας δοθούν οι δυνατότητες να χρησιμοποιούμε τις γνώσεις και την πείρα μας. Ακόμα θα πρέπει να αντιμετωπιστεί αποφασιστικά η αύξηση του νοσηλευτικού προσωπικού στα νοσοκομεία και τις διάφορες νοσηλευτικές υπηρεσίες, να δημιουργηθούν κίνητρα για να πληθύνουν οι τάξεις των αδελφών νοσοκόμων. Γιατί ενώ θα έπρεπε στη χώρα μας να αντιστοιχεί μία αδελφή σε 300 κατοίκους, η αναλογία είναι μία προς 1.530.

«Σπουδάζουμε τέσσερα χρόνια θεωρία και τέχνη και όμως τόσα λίγα μπορούμε να εφαρμόσουμε από τις γνώσεις μας, γιατί η ποιότητα της εργασίας μας συνεχώς υποβαθμίζεται.

«Οι αδελφές καταβάλλουν υπεράνθρωπες προσπάθειες για να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους και νοιώθουν διπλή κόπωση και απογοήτευση όταν δεν μπορούν να είναι τέτοιες που θέλουν να είναι.

«Θα πετύχουμε αλλαγή εξασφαλίζοντας καλύτερες συνθήκες εργασίας, αν πετύχουμε την ίδρυση ανωτάτων σχολών νοσοκόμων προσαρμοσμένων στα πανεπιστήμια, όπως συμβαίνει σε όλες τις προηγμένες χώρες του κόσμου. Στόχος μας να φτάσει η αδελφή νοσοκόμος εκεί που είχε δραματισθή η Φλοράνς Νάτινγκεϊλ».

ΓΙΟΡΤΑΣΘΗΚΕ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Η ΜΕΡΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΟΥ Διοργανώθηκαν διάφορες ἐκδηλώσεις

Στὰ πλαίσια τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς παγκοσμίου ἡμέρας τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου, διοργανώθηκε χθὲς τὸ μεσημέρι: στήν αἴθουσα τοῦ ἐμποροβιομηχανικοῦ ἐπιμελητηρίου ἐκδήλωση, μερίμνη τῆς τοπικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἐθνικοῦ συνδέσμου διπλωματούχων Ἑλληνίδων νοσοκόμων.

Παρέστησαν ὁ ὑπουργὸς θοροῦ Ἑλλάδος κ. Νικ. Μάρτης, ὁ δήμαρχος κ. Μ. Παπαδόπουλος, ἐκπρόσωποι τῶν λοιπῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ διαφόρων νοσηλευτικῶν ἰδρυμάτων, καθὼς καὶ πλῆθος νοσοκόμων.

Μετὰ ἀπὸ εἰσήγησιν τοῦ νομιάτρου κ. Γ. Καραγιάννη, ἀπηύθυνε χαιρετισμὸς ὁ ὑπουργὸς θοροῦ Ἑλλάδος κ. Νικ. Μάρτης, ὁ ὁποῖος μεταξὺ ἄλλων τόνισε, ὅτι ἡ καθιέρωση τῆς «Ἡμέρας τῆς νοσοκόμου» δίδει τὴν εὐκαιρίαν στήν πολιτεία καὶ τὴν κοινωνία νὰ ἐκφράσουν εὐχαριστίες πρὸς τὴν ἀδελφὴ νοσοκόμο γιὰ τὸ μεγάλο ἔργον τῆς πρὸς τὸν ἄνθρωπον.

Στὸν συνεχῆ ἀγῶνα τοῦ ἀνθρώπου, πρόσθεσε ὁ κ. Μάρτης γιὰ τὴν καταπολέ-

μηση τῆς ἀσθενείας, ἀσχολοῦνται καὶ ἡ πολιτεία καὶ πολλοὶ εἰδικοί. ἄλλὰ ἡ συμβολὴ τῆς ἀδελφῆς εἶναι ξεχωριστή, γιατί ὑπηρετεῖ συνεχῶς τὸν ἄνθρωπον, ἡ δὲ ψυχικὴ συμπαράστασις εἶναι πολλὰς φορές θεραπεία αὐτῇ καθ' αὐτή. Σήμερα τὸ ἔργο τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου εἶναι πολυσχιδὲς καὶ δὲν θὰ ἦταν ὑπερβολὴ νὰ ἐλέγετο ὅτι ὁ ρόλος τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου ἀποτελεῖ πρόσθετη τιμὴ γιὰ κάθε γυναῖκα, γιατί μόνο αὐτὴ μπορεῖ νὰ τὸν διαδραματίσῃ ἐπιτυχῶς.

Ὁ κ. Μάρτης καταλήγων, συνεχάρη τίς ἀδελφές νοσοκόμες γιὰ τὴν μεγάλην προσφοράν τους πρὸς τὸν ἄνθρωπον.

Σχετικὰ μὲ τὴν ἀποστολὴν καὶ τὴν σημερινὴν θέσιν τῆς νοσοκόμου στήν κοινωνία μίλησαν οἱ ἀδελφές νοσοκόμες κ.κ. Παπάτσου καὶ Γκλαδέτα.

Πρὶν ἀπὸ τὴν τελετὴν, ἀντιπροσωπεῖα ἀδελφῶν νοσοκόμων κατέθεσε στεφάνι: στὸ ἥρωον τοῦ Γ.Σ. Στρατοῦ, ἐνῶ τὸ πρῶτον πρὸς τῆς Ἀγ. Σοφίας ἐψάλη πανηγυρικὴ θεία λειτουργία.

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΧΕΠΑ Θεσσαλονίκης

Μὲ εἰσήγησιν τοῦ κ. Διευθυντοῦ, προτάσει τοῦ κ. Ἀντιπροέδρου μὲ σύμφωνον γνώμην ὅλων τῶν Μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου συζητεῖται τὸ παρακάτω ἑκτακτὸ θέμα:

ΕΚΤΑΚΤΟ ΘΕΜΑ: «ΨΗΦΙΣΜΑ»

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ Θεσ/νίκης μὲ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς Παγκοσμίου Ἡμέρας τῆς Ἀδελφῆς Νοσοκόμου καὶ ἔχοντας ὑπ' ὄψιν τοὺς ὑψηλοὺς σκοποὺς πρὸς ὑπηρετεῖ, τὸ δύσκολον καὶ βαρὺ ἔργον αὐτῆς καὶ τὴν ἀξία τῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς μὲ ἀνταπόκρισιν προσφέρει: στὸν πάσχοντα συνάνθρωπον.

Ἀποφασίζει ὁμοφώνως

1. Νὰ ἐκφραστοῦν συγχαρητήρια πρὸς

τὸν Ἐθνικὸν Σύνδεσμον Διπλωματούχων Ἀδελφῶν Νοσοκόμων γιὰ τὴν ἐπιτυχὴ ἐπιτέλεσιν τοῦ ὑψηλοῦ σκοποῦ πρὸς ὑπηρετοῦν, καὶ τίς ἐξαιρετικὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν πρὸς τοὺς πάσχοντας συνανθρώπους μας

καὶ 2. Εὐχεται τὴν εὐδωσὴν τοῦ ἔργου τοῦ καὶ τὴν ἐτι περισσότερον ἐξύψωση αὐτοῦ γιὰ τὸ καλὸ τῶν πασχόντων συνανθρώπων μας.

Ἀπόσπασμα πρακτικοῦ τῆς ὑπ' ἀρ. 9) 12.5.77 συνεδριάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Γεν. Νοσοκομείου ΑΧΕΠΑ Θεσσαλονίκης.

Ἀκριδὲς ἀπόσπασμα
Ὁ Γραμματεὺς Δ.Σ.

Ἡ «ΠΡΩΤΙΝΗ Καβάλας» δημοσιεύει :

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ

Ὅπως κάθε χρόνο, ἔτσι καὶ ἐφέτος ἡ 12 Μαΐου ὠρίσθηκε διεθνῶς ὡς μέρα γιορτασμοῦ τῆς ΑΔΕΛΦΗΣ Νοσοκόμου.

Ὁ ἑορτασμὸς αὐτὸς ἔχει σκοπὸν νὰ τιμηθοῦν οἱ ἀδελφές σ' ὅλο τὸν κόσμον καὶ νὰ τονισθῇ ἡ προσφορά αὐτῆς στήν προσπάθεια τῆς ἀλλαγῆς καὶ τῆς προόδου τῶν κοινωνιῶν γιὰ τὴν υἰεῖα καὶ εὐημερία τῶν λαῶν.

Θέμα τῆς ἐφετινῆς ἑορτῆς εἶναι ἡ ΑΔΕΛΦΗ ΠΑΡΑΓΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ.

Ἡ «Ἐλεύθερη Θράκη» σὲ δύο συνεχόμενες ἡμέρας (20, 21.5.77) δημοσίευσε τὸ καίμενον τῆς ὁμιλίας τῆς Δρ. Βασ. Λαγάρου πρὸς ἑκὰς στίς 17.5.77 στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Τὴν ὁμιλίαν παρακολούθησαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἀνθίμος, Νομαρχὸν Δ) ν-τῆς Νομαρχίας, πολλοὶ Ἀξιωματικοί, τῆς Μερarchίας, ὁ Δήμαρχος, ὁ Δ) ν-τῆς τοῦ Κρατικοῦ Νοσοκομείου, προΐστάμενοι τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν τῆς πόλεως, ἐκπρόσωποι Ὁργανισμῶν, Ὁργανώσεων, Συλλόγων καὶ Σωματείων, Ἱατροί, Ἀδελφές Νοσοκόμες καὶ πλῆθος κόσμου.

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΗΜΕΡΑΣ ΤΗΣ "ΑΔΕΛΦΗΣ",

Έκ της Δ/σεως τών Κοιν. Ύπηρεσιών Ἀργολίδος

Ο εορτασμός της Ημέρας της Ἀδελφής διοργανώνεται σέ διεθνές επίπεδο κάθε χρόνο από τὸ Διεθνές Συμβούλιο Νοσοκόμων, πού ἀποτελεῖ Ὁμοσπονδία Ἑθνικῶν Συνδέσμων Νοσοκόμων 84 κρατῶν, μέ ἔδρα τὴ Γενεύη.

Ὁ ἐτήσιος εορτασμός της ἡμέρας της Ἀδελφής ἔχει σκοπὸ νὰ τιμηθοῦν οἱ Ἀδελφές σ' ὅλο τὸν κόσμο καὶ συγχρόνως νὰ προβληθῇ μιὰ πτυχὴ τοῦ ἔργου καὶ τῆς πολὺπλευρης προσφορᾶς τους στὶς κοινωνίες τοῦ 20οῦ αἰῶνα.

Τὸ θέμα τοῦ εορτασμοῦ γιὰ τὸ 1977 ἔχει σκοπὸ νὰ τονίσει μιὰ πτυχὴ ἀκόμη τοῦ ἔργου τῆς Ἀδελφής, τὴν προσφορὰ δηλαδὴ τῆς Ἀδελφής στὴν προσπάθεια τῆς ἀλλαγῆς καὶ τῆς προόδου τῶν κοινωνιῶν γιὰ τὴν υγεία καὶ εὐημερία τῶν λαῶν τῆς Γῆς.

Ἡ σύγχρονη Ἀδελφή μέ τις νοσηλευτικές, ἐπιστημονικὲς καὶ ἐφαρμοσμένες γνώσεις, ἀλλὰ καὶ μέ τὴ μύησή της στὶς ἀνθρωπιστικὲς ἐπιστῆμες εἰσάγει κοινωνικὴ ἀλλαγὴ σὲ διάφορα ἐπίπεδα.

Στὸ εὐρύτερο κοινωνικὸ σύνολο ἡ Ἀδελφή βελτιώνει τὴν ποιότητα τῆς ζωῆς μέ τις ἀλλαγές πού εἰσάγει στὴ νοσηλευτικὴ φροντίδα τοῦ ἀνθρώπου, τόσο μέσα στὸ Νοσοκομεῖο ὅσο καὶ στὴ Δημοσίᾳ κοινωνικὴ υγεία.

Στὸ εὐρύτερο αὐτὸ κοινωνικὸ σύνολο ἡ

Ἀδελφή εἶναι φορέας ἀνθρωπιάς πού τόσο μαζὶ λείπει τις τελευταῖες 10ετίες μέ τὴν υπερβολικὴ ἀντίστροφή τῶν μεθόδων καὶ τῶν συστημάτων ἀντιμετωπίσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν σύγχρονη τεχνολογία, πού ἀναπτύχθηκε γιὰ νὰ βελτιώσει τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου πάνω στὴ γῆ καὶ ὅχι νὰ τὴ δυσκολέψει καλυπτόμενη ἀπὸ τὸ μανδύα τῆς προόδου.

Εορτάζουμε τὴν Παγκόσμιο Ἡμέρα τῆς Ἀδελφής γιὰ νὰ ἀποδείνουμε φόρο τιμῆς σ' ὅλες τις Ἀδελφές, πού πέρασαν ἀπὸ τὸ νοσηλευτικὸ στερέωμα καὶ ἔφεραν ἀλλαγὴ καὶ πρόοδο στὰ νοσηλευτικὰ πράγματα καὶ στὸ εὐρύτερο κοινωνικὸ σύνολο.

Γιὰ νὰ τιμήσουμε ὅλες τις διπλωματοῦχες Ἀδελφές καὶ ἐθελόντριες τῆς Ἑλλάδος ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ἐν συντάξει.

Γιὰ νὰ τιμήσουμε ὅλες τις σπουδάστριες τῶν Σχολῶν μας, φορεῖς μελλοντικῆς ἀλλαγῆς.

Γιὰ νὰ ἀπευθυνθοῦμε στὶς νέες τῆς Ἑλλάδος πού θέλουν νὰ βοηθήσουν στὴν ἀλλαγὴ καὶ στὴν κοινωνικὴ πρόοδο τοῦ τόπου μας νᾶρθουν μαζί μας, νὰ φοιτήσουν στὶς Σχολές μας γιὰ νὰ ἀσκήσουν τὸ ἐπάγγελμα τῆς Ἀδελφής πού ολοκληρώνει τὴν προσωπικότητα τῆς γυναίκας.

Εἶναι ἄξιος κάθε ἐπαίνου.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ

ΣΤΟ ΜΕΓΑΡΟ ΛΟΓΟΥ - ΤΕΧΝΗΣ

Γιορτάσθηκε χθὲς τὸ βράδυ, στὸ μέγαρο Λόγου καὶ Τέχνης, ἡ «Παγκόσμιος Ἡμέρα Ἀδελφής».

Στὴν ἀρχὴ τῆς ἐκδηλώσεως ἡ πρόεδρος τοῦ τμήματος τοῦ συνδέσμου διπλωματοῦχων ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ ἐπισκεπτριῶν δις Κυριακὴ Νάνου (διευθύντρια Σχολῆς Νοσοκόμων ΚΑΤΕ) μίλησε γιὰ τὴν σπουδαιότητα τῆς ἡμέρας.

Στὴν συνέχεια ὁ διευθυντὴς Ἐπιθεωρήσεως Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν κ. Ἀλκ. Καλογερόπουλος, ἀναφέρθηκε στὸν ρόλο τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου στὴν κοινωνία διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Ἀκολούθως ἡ διευθύντρια τῆς Σχολῆς Βοηθῶν Νοσοκόμων «Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας» κ. Καλλιόπη Ροδοπούλου, ἀναφέρθηκε στὸ ρόλο τῆς ἀδελφῆς καὶ τὴν ὑπευθυνότητα πού ἔχει ἀπέναντι τῶν νοσηλευτικῶν ἰδρυμάτων καὶ χαρακτηριστικῶς ἐτόνισε ὅτι «χρειαζόμαστε 60.000 νοσοκόμες γιὰ νὰ καλυφθοῦν οἱ στοιχειώδεις ἀνάγκες νοσηλευτικῆς τῶν 58.500 νοσοκομειακῶν κλινικῶν, 1.400 ἀγροτικῶν ἰατρειῶν καὶ ὑγειονομικῶν σταθμῶν καὶ 800 περίπου ὑγειονομικῶν σχηματισμῶν τοῦ ΙΚΑ. Σήμερα ὅμως ὑπάρχουν μόνο 19.000 νοσοκόμες, μαῖες καὶ πρακτικῆς».

Στὴ συνέχεια ἡ σπουδάστρια τῶν ΚΑΤΕ δις Μαγδαληνὴ Τσιφούτη ἀπήγγειλε

ὁραιότατα τὸ ποίημα ἡ «Ἀδελφή», καταχειροκροτηθεῖσα.

Ἀκολούθως μίλησε ὁ σεβ. μητροπολίτης κ. Νικόδημος, ὁ ὁποῖος ἐξύψωσε τις ἀδελφές νοσοκόμους γιὰ τὴν ὑψηλὴν ἐργασίαν πού ἐπιτελοῦν καὶ τις δνόμασε, πρὸς τιμὴν τους, συλλειτουργούς.

Τέλος ἐπηκολούθησε δεξίωση, στὴν ὁποία προσεφέρθησαν ἀναψυκτικὰ καὶ γλυκίσματα.

Στὴν ἐκδήλωση παρέστησαν ὁ σεβ. μητροπολίτης κ. Νικόδημος, ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς ταξίαρχος κ. Χρ. Καδινόπουλος, ἡ ἀναπληρώτρια νομαρχοῦντος κ. Ἐλένη Χριστοδουλοπούλου, ὁ πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Κρατικοῦ Νοσοκομείου κ. Κων. Παπαγγελούτσος, τὰ μέλη αὐτοῦ κ.κ. Π. Μαγγανάρης (ἀντιπρόεδρος), Κων. Καυελλόπουλος, Ἀλκ. Καλογερόπουλος καὶ Χρ. Σκαμνάκης, ὁ πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως Κλινικῶν Ἐπαρχιακῆς Ἑλλάδος κ. Γρ. Σολωμός, ὁ πρόεδρος τῆς Ἱατρικῆς Ἐταιρίας Δυτ. Ἑλλάδος κ. Νικ. Αζγουμιτζίης, ὁ περιφερειακὸς διευθυντὴς τοῦ ΟΤΕ κ. Ἰωάν. Σπηλιωτόπουλος, ὁ διευθυντὴς τοῦ Κρατικοῦ Νοσοκομείου κ. Ἀπ. Ἀποστολόπουλος, ὁ διευθυντὴς τῆς Ε.Ρ.Τ. Πατρῶν κ. Ἀλ. Χριστοδουλόπουλος, ὁ δημοτικὸς σύμβουλος κ. Δ. Σκαμνάκης, ἐκπρόσωποι τῶν λοιπῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως καὶ πλῆθος συμπολιτῶν.

ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

«Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» Λαρίσης στο άρθρο της «Γιορτάσθηκε στη Λάρισα η Διεθνής Ημέρα της Αδελφής Νοσοκόμων» γράφει :

Η 5η επέτειος της Διεθνούς Ημέρας της Αδελφής Νοσοκόμου, εορτάσθηκε χθές σ' όλο τον κόσμο, σάν εκφραση τιμής και ευγνωμοσύνης στην αφανή συνήθως μορφή της Αδελφής Νοσοκόμου, που προσφέρει στο κοινωνικό σύνολο έργο μεγάλης ανθρωπιστικής σημασίας.

Στά πλαίσια του εορτασμού τελέσθηκε χθές και ώρα 7 π.μ. στην πόλη μας, στο Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Αχιλλείου Θεία Λειτουργία χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου κ. Σεραφείμ.

Επίκαιρη όμιλία μεταδόθηκε στις 12.05' από τον Ραδιοφωνικό Σταθμό Λαρίσης, και στις τελευταίες τάξεις των Γυμνασίων Θηλέων πραγματοποιήθηκαν όμιλίες με θέμα το έργο της Αδελφής.

Η Διευθύνουσα Αδελφή του Νοσοκομείου κ. Γωάννα Καραπιπέρη - Φυτισλή, στην αίθουσα του ΔΩΔ και ώρα 8 μ.μ.

μίλησε με θέμα: «Η αδελφή ως παράγων αλλαγής στην κοινωνία».

Στην εκδήλωση παρέστησαν εκπρόσωποι της Εκκλησίας, ο Νομάρχης κ. Γ. Γιαννόπουλος, ο Ανώτερος Διοικητής Χωροφυλακής Θεσσαλίας κ. Μελιτζής, εκπρόσωποι του Στρατού και του Πυροσβεστικού Σώματος, ο Εισαγγελέας Έφετων κ. Φλώρος, ο πρόεδρος του Δ.Σ. του Νοσοκομείου Λαρίσης κ. Ζ. Ζέικος, ο πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Λαρίσης κ. Ι. Καρακάσης, ο γενικός άρχιαιτρος έ.α. κ. Δ. Παλιούρας, άλλοι επίσημοι και πολυς κόσμος.

Τήν κ. Καραπιπέρη προλόγησε ο κ. Ζήσης Ζέικος.

Μετά το πέρας της όμιλίας εδόθη διάξωση στους εκπροσώπους των αρχών και σ' άλλους επισήμους στην Σχολή Νοσοκόμων του Γενικού Νοσοκομείου Λαρίσης.

των πολέμου στάλη το ακόλουθο έγγραφο:

«Η Γενική Ένωσις Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Λαρίσης και Περιχώρων επί τη 5η επέτειω ημέρας εορτής της Αδελφής Νοσοκόμου εύχεται εις Αδελφάς Νοσοκόμους Ν. Λαρίσης, όλοψύχως Χρόνια Πολλά.

Κυρία Διευθύνουσα,

Δραττόμεθα της ευκαιρίας ταύτης νά εκφράσωμεν την στοργήν και αγάπην, όπου θρέφουμεν πρός την αδελφήν Νοσοκόμον και νά σάς γνωρίσωμεν ότι οι επιζήσαντες ανάπηροι Πολέμου δέν λησμονούμεν το έργον της άγνωστης ήρωίδος Αδελφής Νοσοκόμου, διά την μάχην που έδιδε εις τούς θαλάμους των Νοσοκομείων κατά τάς στιγμάς της ύπηρεσίας της.

Με αυταπάρνησιν έπραττε πάν το δυνατόν διά νά επιζήσουμε και διακουφίστομε από τούς πόνους των τραυμάτων μας. Τήν άγνωστον αδελφήν Νοσοκόμον, την αντικρύζομε με ύγρα τά μάτια μας, με συγκίνησιν ως τή μάνα, σύζυγον, αδελφήν. Μετ' έξαιρέτου τιμής, ο πρόεδρος Γωάν. Χολέδας, ο γεν. γραμματεύς Χρ. Μπαγιώτος».

μα Λαρίσης— συμμετέχοντας στο γιορτασμό της παγκόσμιας ημέρας της αδελφής νοσοκόμου, χαιρετίζει την σημερινή σας εκδήλωση.

Η αδελφή δέν άσκει άπλά και μόνο ένα επάγγελμα όπως τόσα άλλα, αλλά άσκει λειτουργήμα — έτσι το θέλει ο κόσμος και έτσι πρέπει νά είναι:

Μέσα στην καθημερινή ρουτίνα πρέπει νά όρίσκει το κουράγιο και ξεπερνώντας τον έαυτό της νά είναι πάντα έτοιμη για νά προσφέρει στον πάσχοντα συνάνθρωπό της.

Ποιός, όμως, ενδιαφέρθηκε μέχρι στιγμής για τά δικά της προβλήματα, ιδιαιτέρα όταν εργαζόμενη μητέρα πρέπει καθημερινά, νά ανταποκρίνεται στην κοινωνική άποστολή της;

Πώς μπορεί ή ίδια νά εκπληρώσει το ρόλο της μητέρας, συζύγου και νοικοκυράς παράλληλα με την δουλειά της;

Πώς εκφράζεται ή κρατική και κοινωνική μέριμνα για την αδελφή στον τόπο μας; Ή μήπως είναι άνύπαρκτη;

Εμείς σάν γυναίκα όργάνωση με δασική καταστατική αρχή την κοινωνική, πολιτική και οικονομική ίσοτιμία της γυναίκας, επισημαίνουμε τούς κινδύνους που συνεπάγεται ή εγκατάληψη της Έλληνίδας αδελφής και την διαβεβαιώνουμε ότι θα εΰμαστε πάντα κοντά της για νά αναγνωρισθ ή προσφορά της σάν κοινωνικό λειτουργήμα, ή άμοιβή της νά είναι άναλογία με την προσφορά της και νά της αποδοθ ή θέση που της άξιζει.

Ε.Γ.Ε. Τμήμα Λαρίσης».

Εκ μέρους της Ένώσεως Γυναικών στάλη ή ακόλουθη έπιστολή:

«Αγαπητές φίλες Αδελφές,

Η Ένωση Γυναικών Ελλάδος —τιμή-

ΕΠ' ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΓΙΟΡΤΗΣ

ΕΥΧΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΝ ΤΙΣ ΑΔΕΛΦΕΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΣ

ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ
ΤΟΥ ΥΨΗΛΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ

Επ' ευκαιρία της γιορτής της Αδελφής Νοσοκόμου, στάλησαν πολλά λουλούδια, γλυκά και τηλεγραφήματα εκ μέρους νοσηλευμένων άσθενών, των ιατρών του Νοσοκομείου και της πόλεως του Δ) ντου του Γ.Ν.Α. του προσωπικού

που συνεργάζεται μετά των Αδελφών Διοικητικού, Βοηθητικού και διαφόρων συμπολιτών που έκτιμούν την προσφορά της Αδελφής, για νά ευχαρισθών στις αδελφές νοσοκόμες του Γ.Κ.Ν.

Εκ μέρους των αναπήρων και θυμά-

Παγκόσμιος ημέρα 'Αδελφῆς Νοσοκόμου

Ἡ 12η Μαΐου εἶναι ἡ ἡμερομηνία κατὰ τὴν ὁποία εορτάζεται διεθνῶς ἡ ἡμέρα τῆς ἀδελφῆς.

Τὸ ἐκπαιδευτικὸν πρόγραμμα τῶν σχολῶν δίδει τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὴν 'Αδελφὴν νὰ ἀποκτήσῃ βασικὰ νοσηλευτικὰ μορφωτικὰ ἐφόδια διὰ τῶν ὁποίων ἀσκεῖ μετὰ εὐθύνης τὸ ἔργον τῆς νοσηλείας τῶν ἀρρώστων.

Τὰ θεωρητικὰ μαθήματα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος, συνδυαζόμενα πάντοτε μετὰ κλινικὴν ἀσκήσιν τῆς παρέχουν πολυτίμους δυνατότητας νὰ ὁπλισθῇ μετὰ βασικὰς γνώσεις ἐκ τῆς ἱατρικῆς, τῆς διολογίας, ἐκ τῶν θετικῶν καὶ κοινωνικῶν ἐπιστημῶν καὶ καθίσταται ἱκανὴ νὰ συζητήσῃ καὶ νὰ χρησιμοποιῇ τὰς γνώσεις αὐτάς εἰς τὸν προγραμματισμὸν, τὴν παρασχὴν καὶ τὴν ἀξιολόγησιν τῆς νοσηλευτικῆς φροντίδος τοῦ ἀσθενοῦς.

Ἡ μόρφωσις τῆς ἀδελφῆς, τὴν καθιστᾷ ἱκανὴν νὰ ἀναγνωρίζῃ τὰς ἐκάστοτε παρουσιαζόμενας νοσηλευτικὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας καὶ ἀναλαμβάνει κατὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν προσωπικῶν καὶ συλλογικῶν εὐθύνην ἢ ὁποία ἀποδίδεται εἰς τὴν πρόληψιν τῆς νόσου καὶ προαγωγὴν τῆς Δημόσιας ὑγείας.

Τὸ ὑψηλὸν ἔργον τῆς νοσηλευτικῆς ἔχει ἀνάγκη ἀδελφῶν νοσοκόμων ὑψηλῆς νοσηλευτικῆς καὶ γενικωτέρας μορφώσεως.

Ἡ εἰδικὴ ἐκπαίδευσις εἰς τὰς σχολὰς τῶν ἀδελφῶν, καλλιεργεῖ εἰς τὴν ἀδελφὴν δημιουργικὴν σκέψιν, ὥριμον κρίσιν, αὐτοκατεύθυνσιν καὶ αὐτοπειθαρχία, προσαρμοστικότητα καὶ ἱκανότητα λήψεως ἀποφάσεων καὶ καταλλήλου δράσεως.

Σήμερον συναντοῦμε τὴν ἀδελφὴν νὰ προσφέρῃ ὑπηρεσίας εἰς πάρα πολλοὺς τομεῖς. Ἀπὸ τῆς ὑπευθύνου διπλωματούχου 'Αδελφῆς εἰς τὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα, μέχρι τῆς διευθυντρίας 'Αδελφῆς παρὰ τῇ Ὑπουργείῳ Κοιν. Ὑπηρεσίῳ.

Ἡ ἀδελφὴ ὡς διδάσκαλος καὶ παιδαγωγὸς δύναται νὰ ἀσκήσῃ ἀπεριόριστον παιδαγωγικὴν ἐπίδρασιν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν ἀρρώστων παιδιῶν. Τοῦτο συναντοῦμε εἰς τὰ νοσοκομεία Παιδῶν καὶ εἰς τὰ Πρε-

σαντόρια ὅπου ἡ ἀδελφὴ διδάσκει καὶ βοηθᾷ νὰ ἀποκτήσῃ τὸ παιδί πολιτισμένην καὶ ἀνωτέραν ἀγωγὴν εἰς τὰ θέματα τῆς ὑγείας.

Εἰς τὰς κατασκηνώσεις θηλέων ἡ ἀδελφὴ βρίσκει πολύτιμον καὶ μοναδικὴν εὐκαιρίαν νὰ διδάσκῃ συστηματικῶς μεθόδους νοσηλείας καὶ γενικὰς γνώσεις ὑγιεινῆς εἰς τὰς αὐρικὰς 'Ελληνίδας μητέρας.

Εἰς τὰ 'Αγροτικά 'Ιατρεῖα ἐργαζομένη δύναται νὰ ἀναδειχθῇ ἀληθινὴ διδάσκαλος τῆς ὑγιεινῆς μετὰ τῶν κατοίκων πολλῶν ἐλληνικῶν χωρίων.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ κοινωνικὴ καὶ ἐθνικὴ ἀποστολὴ τῆς ἀδελφῆς τῆς ὑπαίθρου ἀποδεικνύεται μεγίστη.

Παράλληλα πρὸς τὴν νοσηλεύτρια ἀδελφὴν, ἡ ἐπισκέπτρια, λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας καὶ τῆς εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ἐκπαίδευσως, ἔχει μεγάλας δυνατότητας καὶ εὐκαιρίας ὡς πρὸς τὴν ὑγειονομικὴν διδασκαλίαν καὶ διαφώτισιν τῶν οἰκογενειῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν σχολείων.

Λόγῳ τοῦ οἰκογενειακοῦ ἀσύλου ἢ εἰσοδος τῶν οἰκειῶν εἶναι κλειστὴ. Διὰ τὴν 'Επισκέπτριαν 'Αδελφὴν δὲν ὑπάρχει οἰκογενειακὸν ἄσυλον.

Αἱ ψυχολογικαὶ συνθήκαι αἱ δημιουργούμεναι ἀπὸ τὸν πόνον ἀποτελοῦν εὐνοϊκὸν κλίμα μέσα εἰς τὸ ὁποῖο ἡ 'Επισκέπτρια ἀδελφὴ κινεῖται μετὰ ἀνέσι, προσφέροντας μετὰ φυσικότητα τὰς πολυτίμους ὑγειονομικὰς γνώσεις. Εἰς μεγάλας καὶ προηγμένας χώρας ἔχει καθιερωθεῖ ὁ θεσμὸς τῆς 'Επισκεπτρίας ἀδελφῆς ὡς διδασκάλου τῆς σχολικῆς ὑγιεινῆς.

Τέλος εἶναι γνωστὸς ὁ ἡρωϊσμὸς τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου καὶ τῆς ἐπισκεπτρίας ἐν καιρῷ πολέμου. "Όταν κτυπήσουν οἱ σερῆνες πολεμικῶν συναγερμῶν, μαζὶ μετὰς μαχίμους στρατιωτικὰς μονάδας ἀναχωρεῖ ἐσπευσμένως διὰ τὴν γραμμὴν τοῦ μετώπου.

Μετὰ τὴν ἀδελφὴν εἰς τὸ πολεμικὸν μέτωπον ἔχομεν τὸν ἡρωϊσμὸν τῆς ἀγάπης τῆς ἀδελφῆς εἰς ὅλην τὴν ἑξάρσιν.

Ὁ «ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ» Τρικάλων σὲ ἄρθρο τῆς 15 Μαΐου γράφει τὰ ἑξῆς:

Γιορτάστηκε προχθὲς

Ἡ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΗΜΕΡΑ ΑΔΕΛΦΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΟΥ

Ἡ ἐργασία τῶν 'Αδελφῶν σκληρὴ, κοπιαστικὴ μετὰ ὥραρια βεβαρυμένα καὶ μισθοὺς πείνας.

Σὲ ὅλα τὰ γεωγραφικὰ πλάτη, γιορτάστηκε προχθὲς ἡ Παγκόσμιος Ἡμέρα τῆς 'Αδελφῆς Νοσοκόμου. Τὸ ἐπάγγελμα πού θεωρεῖται ἐξαιρετικὰ εὐγενές, χρήσιμο καὶ ἀνθρωπιστικόν! Ἀκόμη καὶ σὲ χῶρες ὅπου ἐπικρατοῦν σκληρὲς κοινωνικὲς καταστάσεις (ρατσισμοῦ καὶ διακρίσεων) ὅπως στήν Νότιο 'Αφρικὴ τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ τιμᾶται κατ' ἀξίαν!

Μία ἐκθεσὴ ἡ ὁποία κατηρτίσθη ἀπὸ τὸ Διεθνὲς Γραφεῖο Ἑργασίας σὲ συνεργασία μετὰ τὴν Παγκόσμιαν Ὁργάνωσιν Ἑργείας καὶ πού ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τὸν τίτλο «Ἡ ἀπασχόλησις καὶ οἱ συνθήκαι ἐργασίας καὶ ζωῆς τῆς ΑΔΕΛΦΗΣ» ἀναφέρει μετὰ τῶν ἄλλων:

Τὸ ἐπάγγελμα τῆς νοσοκόμου παραμένει συνδεδεμένον μετὰ τῆς παραδόσεως ἀνιδιοτελοῦς ἀφοσιώσεως πού ἐπικρατοῦσαν κατὰ τὴν ἰδρυσί του. Ἀλλὰ τὸ γεγονός, ὅτι εἶναι πολὺ κοπιώδες καὶ θαρὺ γιὰ τὸ σῶμα καὶ γιὰ τὰ νεῦρα, συχνὰ δὲν ἐξασφαλίζει στὰ μέλη του τὴν δικαίαν καὶ συνήθη γιὰ ἄλλες ἐπαγγελματικὰς ἀπασχολήσεις ὑλικὴ καὶ ἡθικὴ πολλὰς φορὲς ἀμοιβή. οὕτε τὴν ἀπαιτούμενη κοινωνικὴ προστασία...

Οἱ διαπιστώσεις αὐτὲς ἐξηγοῦν, κατὰ μέγα μέρος, τὴν ἑλλειψὴ ἑλξεως πρὸς τὸ ἐπάγγελμα τῆς νοσοκόμου καὶ τὴν πικρίαν... δυστυχῶς τὴν πικρίαν πού δοκιμάζουν οἱ κοπέλλες πού ἀφοσιώνονται σ' αὐτό.

Πολὺ σύντομα θὰ ὑπάρξῃ αὐξήσις τῆς ζήτησεως ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ κυρίως 'Αδελφῶν Νοσοκόμων καὶ ἐνώπιον τῆς καταστάσεως αὐτῆς τὸ ἐπίσημον κράτος δὲν κάνει τίποτε γιὰ νὰ προσελκύσῃ στὸ εὐγενές αὐτὸ ἐπάγγελμα κοπέλλες ἀ-

ποφοίτους ὥστε νὰ ὑπάρξῃ ἀργότερα κατάρτισμένο ὑγειονομικὸ προσωπικόν...

"Αν καὶ ἡ πραγματικὴ αὐτὴ κρίσις ἔχει τὴν αἰτίαν τῆς στῆν οἰκονομικὴν κατάστασιν καθὼς καὶ στῆς συνθήκαι πού εἶναι συναφεῖς μετὰ τὴν ἀσκήσιν τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν.

Τὸ 1976 μία σύστασις τῆς διεθνοῦς Ὁργάνωσεως ἐργασίας σχετικῶς μετὰ τὸ ὑγειονομικὸ προσωπικὸ ὠρίξε ὅτι τὸ προσωπικὸ αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀσκεῖ τὸ ἐπάγγελμα του χωρὶς οἰκονομικὰς στενοχώριες καὶ νὰ ἔχει ἱκανοποιητικὰς συντάξεις. Σὲ ὅτι ἀφορᾷ τῆς νοσοκόμης ἡ ἀμοιβὴ τους καὶ σήμερα ἀκόμη δὲν ἀντέχει σὲ σύγκρισιν μετὰ τῆς ἀποδοχῆς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἄλλους τομεῖς κοινωνικῆς δραστηριότητος. Συχνὰ οἱ νοσοκόμης πολυτελοῦς φοιτήσεως εὐρίσκονται οἰκονομικῶς σὲ μειονεκτικὴ θέσιν συγκριτικὰ μετὰ τῆς στενοδοκτυλογράφους καὶ τῆς χειρίστριας ἀριθμομηχανῶν στῆς Τράπεζας. "Όσο γιὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν ὥρων κάθε ἐβδομάδα κυμαίνεται γιὰ τῆς 'Αδελφῆς Νοσοκόμης ἀναλόγως μετὰ τῆς διαφορῆς χώρες μετὰ 40 καὶ 54 ὥρων. Ὁρισμένα κράτη ὅπως ἡ Αὐστραλία, ὁ Καναδὰς, οἱ Ἡνωμέναις Πολιτεῖαι, ἡ Φινλανδία καὶ τὸ Ἡνωμένον Βασίλειον, εἰσῆγαγαν ἤδη τὴν ἐβδομάδα τῶν 40 ὥρων, πού συνέστησε ἡ Διεθνὴς Ὁργάνωσις Ἑργασίας. Σὲ ὅτι ἀφορᾷ τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν δυστυχῶς ἡ διάρκειά της εἶναι ἴση μετὰ ἐκείνῃ τῆς Ὑπηρεσίας τῆς ἡμέρας! Συχνὰ ἡ ἀδελφὴ Νοσοκόμος εἶναι τὸ τραγικὸ πρόσωπον μέσα σὲ τραγικὰς ὁμολογουμένως συνθήκαι καὶ ἡ τραγωδία τῆς φτάνει στὸ ἀποκορύφωμά της ἐν τῇ καθήκοντά της συγκρούονται, ἐν τῇ κυριαρ-

Τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1977 ἰδρύθηκε τὸ τμήμα αὐτὸ καὶ στὶς 12.5.77 ἔκανε τὸν πρῶτο ἑορτασμὸ τῆς Ἡμέρας τῆς Ἀδελφῆς.

Ὁ ἑορτασμὸς δὲν ξεπέρασε τὰ ὅρια τοῦ περιβάλλοντος τοῦ Νοσοκομείου ὅν καὶ ὁ τύπος τὶς ἐπόμενες ἡμέρες σκόρπισε τὴν ἐμπνευσμένη ὁμιλία τῆς κ. Ἀντωνίας Φαλελάκη - Τσουρῆ σ' ὅλη τὴν Κρήτη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- 1) Εἰσήγησις (κ. Διευθυντής).
- 2) Ἡ Ἀδελφὴ ὡς συνεργάτης καὶ ὡς παράγων ἀλλαγῆς (κ. Κολυδάκης Διευθυντής ὀρθοπ. κλινικῆς).
- 3) Ἡ γιορτὴ σου καὶ ὁ ὅρκος σου Ἀδελφῇ (κ. Φαλελάκη Α.).
- 4) Δεξιότητες.

Στὴ συνέχεια δημοσιεύουμε τὴν ὁμιλία τῆς κ. Α. Φαλελάκη.

Η ΓΙΟΡΤΗ ΣΟΥ ΚΑΙ Ο ΟΡΚΟΣ ΣΟΥ ΑΔΕΛΦΗ

Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ παραλείψω τὸ τυπικὸ τῶν προσφωνήσεων. Αὐτὸ καὶ σὰς θὰ κουράσει κι' ἐμένα θὰ προβληματίσει.

Ἀρκοῦμαι σ' ἓνα βαθὺ εὐχαριστῶ πρὸς ὅλους, καὶ σ' ἓνα θερμὸ «Καλῶς ἦλθατε».

Μὲ πρωτοβουλία τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου Νοσοκόμων, ἡ 12ῃ Μαΐου εἶναι ἀφιερωμένη στὴν Ἀδελφὴ καὶ τὸ ἔργο τῆς. Εἶναι ἡ δικὴ τῆς Γιορτὴ.

Σὰν ἐλάχιστο δαῖγμα εὐγνωμοσύνης, τῆς ἀφιέρωσαν μιὰ ὀνομαστικὴ γιορτὴ σὲ Παγκόσμια κλίμακα.

Ναί!! Ἡ ἡμέρα αὕτη εἶναι πάγκοσμη. Ξεπερνᾷ τὰ Κρατικὰ καὶ Ἐθνικὰ σύνορα, τὶς Πολιτικὲς πεποιθήσεις καὶ ἀντιθέσεις, τὰ ἰδεολογικὰ συστήματα, τὶς φυλὲς καὶ τὰ χρώματα, τὶς προσδευμένες καὶ ὑπανάπτυκτες χώρες.

Ἀγκαλιάζει μὲ ἰσότητα ἀγάπης τὶς ἀδελφές ὅλου τοῦ Κόσμου, ἀπὸ τὸ Βόρρα

μέχρι τὸν Νότο, ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ μέχρι τὴν Δύση.

Φθάνει τὸ ἴδιο θερμὸ στὰ Νοσοκομεῖα μὲ τὴν πολυτέλεια καὶ τὴν ἀνεση, κι' ἀπλώνεται ὅσο μπορεί γιὰ νὰ φέρῃ ἓνα μῆνυμα αἰσιοδοξίας στ' ἀχυρόταστα Ἀναρωτήρια στὶς Ζούγκλες τῆς Ἀφρικῆς.

Ἔρχεται μὲ τὴν καθιέρωσή τῆς νὰ θυμίσῃ στὴν μηχανοκρατικὴ ἐποχὴ μας τὸ δῶσιμο καὶ τὴν συμβολὴ τῆς, τοὺς ἀγῶνες καὶ τὶς θυσίες τῆς, τὴν ἀνεκτίμητη συμπαράστασή τῆς σ' ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴν ὑγεία του.

Ἐκτιμᾷ τὴν συμπορία τῆς σ' ἐποχὴ Εἰρήνης καὶ ἡσυχίας καὶ τὴν ἡρωϊκὴ συμμετοχὴ τῆς σ' ἐποχές πολέμου καὶ ἐπαναστάσεων.

Φέρνει στὴν μνήμη τῆς ἀνθρωπότητας τὶς ἀνώνυμες ἐργασίες στὶς θαλασσίδες τῶν πρώτων χρόνων τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὶς σεμνὲς Διακόνισσες τοῦ Βυζαντίου, τ' αὐστηρὰ μοναχικὰ τάγματα τοῦ Ἑλέους, τὶς γνωστὲς καὶ τὶς ἀγνωστες γυναῖκες ποὺ ἔδωσαν δοθήθεια σ' ἓνα τραυματία ἢ πάσχοντα ὁδηγημένους μόνον, ἀπὸ τὴν γυναικεία τους εὐαισθησία καὶ λεπτότητα.

Καὶ σταματᾷ μὲ δέος στὴν φωτεινὴ φυσιογνωμία τῆς Φλώρας Ναϊτινγκέιλ, τῆς μεγάλῃς Ἀγγλίδας Ἀδελφῆς ποὺ ἄφησε μὲ τὸ πέρασμά τῆς παράδειγμα ἀσύγκριτης θυσίας καὶ ἀνθρωπιάς.

Ὁρθια καὶ ἀκούραστη, ἀπαλὴ καὶ ὑπέροχη, πρόσφερε ἠθελοντικὰ τὶς γνώσεις καὶ τὴν ἐργασία τῆς μ' ἓνα βαθύτατο αἰσθημα ἀγάπης στοὺς τραυματίες τοῦ τόσο φονικοῦ Ρωσσοτουρκικοῦ Πολέμου στὴν Κριμαία τὸ 1854.

Κι' ὅταν τὸ αἷμα εἶχε σταματήσει νὰ τρέχει σ' αὕτη τὴν γωνιά τῆς γῆς, γύρισε πίσω στὴν Πατρίδα τῆς καὶ τὴν δέχτηκαν σὰν Ἐθνικὴ Ἡρώδα.

Εἶναι ἡ πρώτη στὸν κόσμον ποὺ ἐφήρμοσε τὴν συστηματικὴν ἐκπαίδευση τῆς Ἀδελφῆς, κι' ἡ πρώτη ποὺ ζήτησε οἱ ὑποψήφιοι νὰ προσέρχωνται ἀπὸ καλὴ οἰκογένεια καὶ νὰ διαθέτουν ὑγεία, χαρακτῆρα καὶ ἥθος.

Ἡ Φ.Ν. εἶναι ἡ μοναδικὴ γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ποὺ κατάρφερε νὰ σπάσῃ τὸν

κλοιὸ τῆς ἀνώτερης Κοινωνικῆς τάξεως κι' ἀνοιξοῖ τὴν λεωφόρο δι' Ἀδελφές ἀπὸ πηλλαγμένες ἀπὸ κοινωνικὰ προκαταλήψεις.

Σ' αὕτῃ τὴν γέννηση, εἶναι ἀφιερωμένη ἡ παγκόσμια αὕτη γιορτὴ καὶ στὸ πρόσωπο ἐκείνης τιμᾷ, κάθε ἄξια Ἀδελφῇ. Σ' αὕτην καὶ σ' ὅλες τὶς νεώτερες Ἀδελφές ξένες ἢ Ἑλληνίδες ἡ ἀνθρωπότητα ὀφείλει πολλὰ.

Θάταν παράλειψις νὰ μὴν τονίσω σ' αὕτῃ τῇ σεμνῇ ἐκδήλωσῃ, τὸ πέρασμα ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ Νοσηλευτικὸ προσκήνιο τῆς Εὐρουδίκης Ἀποστολάκη, τῆς ὁποίας οἱ παλαιότερες ὑπῆρξαμε μαθήτριες, τῆς Βασιλοπούλου, τῆς Ἀθηνᾶς Μεσσαλορά, τῆς Ἑλένης Πετραλιᾶ καὶ τόσων ἄλλων μὲ διεθνή ἀκτινοβολία.

Δὲν ἔλλειψαν κι' αὐτές, ποὺ πιστὲς στὸν ὅρκον τοὺς ἔδωσαν καὶ τὴν ζωὴ τους στὰ πεδία τῆς μάχης καὶ τοῦ πολέμου.

Τιμὴ καὶ δόξα στὴν μνήμη τους.

Ἀ δ ε λ φ ἡ μ ο υ,

Αὕτῃ ἡ μέρα μπορεί νὰ σὲ βρῇ κουρασμένη, ἀπογοητευμένη, πικραμένη, ἀδικημένη.

Μπορεῖ νάχῃς χάσει τὸν παλμὸ καὶ τοὺς δραματισμοὺς σου.

Μπορεῖ νὰ ἔσφαλες καὶ νὰ γονάτισες. Μπορεῖ νάσαι θύμα τῆς ἴδιας σου τῆς ἀδυναμίας.

Σήκω καὶ προχώρησε.

Ὅσο λίγο κι' ἂν ἔδωσες, εἶναι τόσο μεγάλο στὴν ριχὴ καὶ ὀλιστικὴ ἐποχὴ μας.

Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι μόνον τὸ χθὲς καὶ τὸ σήμερον. Εἶναι τὸ αὖριο καὶ τὸ μέλλον.

Γύρισε πίσω στὴν ἄγρια ἐκείνη ὥρα ποὺ νέα, μὲ μάτια γεμάτα δάκρυα ἀπὸ συγκίνηση, μὲ τὸ χέρι ὑψωμένο στὸν οὐρανό, στεκόσουν μπροστὰ σ' ἓνα μεγάλο ἢ μικρὸ ἐκπρόσωπο τῆς Πολιτείας καὶ μὲ χεῖλῃ τρεμάμενα ἔλεγες:

«Ὁρκίζομαι ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων...».

Φέρε τὴν ἱερὴ αὕτη στιγμή στὴ μνήμη σου καὶ τὴν καρδιά σου καὶ πὲς πῶς τώρα πάλι ξαναορκίζεσαι «ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων».

Ἔτσι, θὰ βρῇς τὴν δύναμη γιὰ νὰ πα-

χεῖται ἀπὸ διλήμματα ὅπως π.χ. πρέπει ἢ δὲν πρέπει νὰ παίρνῃ μέρος σὲ εἰδικὲς νοσηλίες, οἱ ὁποῖες εἶναι ἀμφισβητήσιμες; Μπορεῖ νὰ σταματήσει τὴν λειτουργία τοῦ μηχανήματος διασωσεως τὸ ὁποῖο διατηρεῖ στὴ ζωὴ μίαν ἀνθρώπινη ὑπαρξὴ ὅταν ἡ διατήρησή τῆς φαίνεται ἀνώφελη; Πρέπει δηλαδὴ ἡ Ἀδελφὴ νὰ ἐνεργεῖ μόνον ἐπὶ τῇ θάσει προφανῶν δεδομένων καὶ ἀποδείξεων ἢ νὰ συμβουλευέται καὶ τὴν «εὐφυὴν τῆς καρδιάς» τῆς;

Νά, λοιπόν, γιατί ἡ Ἀδελφὴ νοσοκόμα εἶναι ἡρώδα καὶ ὁ καθημερινὸς ἀγῶνας ποὺ δίνει πλὰι στὸν κάθε ἀσθενῇ στὸν πόνο τοῦ ὁποῖου παρίσταται μάρτυρας, τῆς δίνει τὸ δικαίωμα νὰ ζητᾷ: α) καλύτερες συνθήκες δουλειᾶς, β) θαθμολογικὴ ἐξέλιξις, γ) κοινωνικὴ ἀναβάθμιση τοῦ ἐπαγγελματός.

ὑπὸ τὸ κράτος λοιπὸν τῶν συνθηκῶν

ποὺ ἐπικρατοῦν, τῶν δυσμενῶν αὐτῶν συνθηκῶν, γιορτάζομεν σήμερον τὴν Παγκόσμια Ἡμέρα τῆς Ἀδελφῆς Νοσοκόμου.

Ὁ Πόνος καὶ ἡ Θλίψη, τὸ τραγικὸ στοιχεῖο τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς στὴν μεγαλύτερῃ του ἔνταση καὶ ὀξύτητα κυριαρχεῖ στὴν ἀτμόσφαιρα καὶ τὸ περιβάλλον ὅπου ἀσκεῖται ἡ νοσηλευτικὴ, ἡ δὲ ὑπέρβαση τοῦ τραγικοῦ στοιχείου ἐπιτυγχάνεται χωρὶς ἡρωϊσμό.

Ἄς γίνῃ λοιπὸν δῖωμα σ' ὅλους ὑψηλὰ ἰσταμένους ὅτι θεωρεῖται ἐπιδαλλομένη ἡ βελτίωση τῆς θέσεως τῶν Ἀδελφῶν Νοσοκόμων, ἡ ἐνίσχυση καὶ ἐκανοποίηση τοῦ κλάδου τῶν στὶς δίκαιες κοινωνικὲς καὶ οἰκονομικὲς διεκδικήσεις. ὥστε νὰ καταρτισθοῦν νέοι κανόνες ποὺ νὰ ἐξασφαλίζουν στὶς νοσοκόμες μιὰ δικαιοτέρα θέση μέσα στὸν κόσμον τῆς Ἐργασίας.

ΕΟΡΤΑΣΘΗΚΕ ΧΘΕΣ

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΟΥ

Στὸ Κρατικὸ Νοσοκομεῖο Χανίων

Με σεμνότητα εορτάστηκε χθες στὶς μία μετὰ τὸ μεσημέρι στὴν ἀνθοστόλιστη αἴθουσα τελετῶν τοῦ Γενικοῦ Κρατικοῦ Νοσοκομείου τῆς πόλεώς μας, ἡ παγκόσμια ἡμέρα τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου.

Ὅπως εἶναι γνωστό, ἡ 12η Μαΐου, κάθε χρόνο εἶναι ἀφιερωμένη στὴν ἀδελφὴ νοσοκόμο. Ἡ παγκόσμια αὐτὴ ἡμέρα, ὅπως τονίστηκε ἀκριβῶς, «ξεπερνᾷ τὰ κρατικὰ καὶ ἐθνικὰ σύνορα, τὶς πολιτικὲς πεποιθήσεις καὶ ἀντιθέσεις, τὰ ἰδεολογικὰ συστήματα, τὶς φυλὲς καὶ τὰ χρώματα, τὶς προσδευμένες καὶ ὑποανάπτυκτες χώρες» καὶ ἐκτείνεται με ἀγάπη καὶ ἰσότητά πρὸς ὅλες τὶς ἀδελφές τοῦ κόσμου, πὺν νύχτα - μέρα συμπαραστέκονται με ἀφυσίωση στὸ πλευρὸ τοῦ ἀρρωστοῦ καὶ ἀνῆμπορου συνανθρώπου μας.

Στὴν ἀρχὴ τῆς ἐκδηλώσεως — στὴν ὁποία παρευρέθηκε τὸ διοικητικὸ, ἐπιστημονικὸ, νοσηλευτικὸ καὶ λοιπὸ προσωπικὸ τοῦ ἰδρύματος — ἔγινε ἡ σχετικὴ γιὰ τὸν εορτασμὸ εἰσήγησι ἀπὸ τὸν Διευθυντὴ τοῦ Νοσοκομείου κ. Ζήνωνα Καραπατάκη ἐνῶ στὴν συνέχεια ὁ Διευθυντὴς τῆς Ὀρθοπαιδικῆς Κλινικῆς τοῦ ἰδρύματος δρ. Γ. Κολυδάκης, ἀνέπτυξε με σαφήνεια καὶ ἀπλότητα νοσημάτων τὸ θέμα: «Ἡ ἀδελφὴ ὡς συνεργάτης καὶ ὡς παράγων ἀλλαγῆς».

Μετὰ τὸν κ. Κολυδάκη τὸν λόγο πῆρε ἡ Διευθύνουσα τοῦ ἰδρύματος κ. Ἀντωνία Φαλελάκη - Τσουρῆ, πὺν μίλησε σχετικὰ γύρῳ ἀπὸ τὴν γιορτὴ τῆς ἀδελφῆς. (Σ.Σ. Τὴν ἐνδιαφέρουσα ἐμιλία τῆς ἡ εφημερίδα μας θὰ τὴν δημοσιεύσει στὸ αὐριανὸ τῆς φύλλο).

Στὸ τέλος τῆς ὥρας αὐτῆς ἐκδηλώσεως προσεφέρθηκε ἀναμνηστικὸ δῶρο στὸν Διευθυντὴ τοῦ Νοσοκομείου καὶ ἐπηκολούθησε μικρὴ δεξίωση. Ὅλα αὐτὰ

προσφορὰ τῶν διπλωματούχων ἀδελφῶν νοσοκόμων τοῦ Ἰδρύματος.

Τέλος, ὅλοι οἱ ἀρρωστοὶ τοῦ Νοσοκομείου πῆραν τὸ πιὸ κάτω ἐντυπο:

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ

Σήμερα, 12 Μαΐου, γιορτάζεται σ' ὅλο τὸν κόσμο ἡ ἡμέρα τῆς Ἀδελφῆς.

Ἐσὺ ὁ ἀρρωστος τί ἔχεις κάνει γι' αὐτὴ; Τὴν σέβασαι καὶ τὴν ἐκτίμας ὅσο πρέπει; Ἐρεῖς ὅτι ἡ υγεία σου εἶναι στενὰ δεμένη με τὴν Ἀδελφὴ; Ἀναγνωρίζεις τὴν ἐργασία καὶ τὴν προσφορά τῆς; Σκέφθηκες πόσο δύσκολο εἶναι νὰ ξαγρυπνᾷ γιὰ νὰ σὲ προσέχη καὶ νὰ σὲ φροντίζη; Κατάλαβες πὺν αὐτὸ πὺν σοῦ δίνει, θὰ δυσκολευόταν νὰ σοῦ τὸ δώση ἡ μητέρα καὶ ἡ ἀδελφὴ σου;

Τῆς φέρεσαι με καλωσύνη καὶ εὐγένεια, ὅπως θάθελες νὰ φερboῦν στὴν κόρη καὶ στὴν ἀδελφὴ σου, ἐὰν ἔκανε τὴν ἴδια ἐργασία; Συμμορφώνεσαι με τὶς ἐδηγίες τῶν ἰατρῶν γιὰ νὰ κάνης πιὸ εὐκολὴ τὴν ἐργασία τῆς καὶ τὴν θεραπεία σου; Τὴν ἀπασχολεῖς χωρὶς λόγο με τὴν ἀπειθαρχία σου; Συμβουλεύεις τοὺς συναρρώστους σου νὰ τῆς φέρουνται καλλίτερα, ὅταν ὁ πόνος τοὺς κάνει δύστροπους; Προσπαθεῖς νὰ τακτοποιεῖς, ὅ,τι μπορεῖς μέσα στὸν θάλαμο γιὰ νὰ μὴ τῆς προσθέτης κόραση;

Τὴν συγχωρεῖς ὅταν δὲν μπορεῖ νὰ σὲ ἐξηγηρήσει ἀμέσως; Ἐρεῖς πὺν οἱ Ἀδελφές εἶναι πολὺ λιγώτερες ἀπὸ ὅ,τι χρειάζονται γιὰ τὶς ἀνάγκες σου; Σκέπτεσαι ὅτι ἐκτὸς ἀπὸ σένα, εἶναι καὶ τόσοι ἄλλοι πὺν τὴν χρειάζονται περισσότερο; Φαντάζεσαι ποῖα θὰ ἦταν ἡ θέση σου χωρὶς τὴν δικὴ τῆς βοήθεια; Τὸ ξέρεις πὺν κάθε μέρα λιγοστεύουν οἱ Ἀδελφές σὲ ὅλο τὸν κόσμο, γιὰ τὸ ἔργον τῆς εἶναι τόσο ἐπικίνδυνο καὶ δύσκολο; Αἰσθάνεσαι εὐγνωμοσύνη γι' αὐτὴν; Προσεύχεσαι γιὰ νὰ τῆς χαρίζη ὁ Θεὸς δύναμη, φωτισμὸ, ὑπομονὴ καὶ ἀγάπη;

Ἡ ἈΔΕΛΦΗ σοῦ προσφέρει τὴν συμπαράστασή τῆς μ' ὅλη τῆς τὴν καρδιά καὶ λυπᾷται πὺν ἡ ἀρρώστεια σ' ἔφερε στὸ Νοσοκομεῖο. Σοῦ εὐχεταὶ νὰ γυρίσης γερὸς ἀπὸ τὴν ὁπτιὴ καὶ στοὺς δικούς σου. Ἐσὺ δῶσε τῆς τὴν ἀγάπη σου, τὴν στοργὴ σου, τὴν ἐκτίμησή σου καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη σου. Ἐκείνη θὰ σοῦ χαρίσῃ τὶς γνώσεις τῆς, τὴν πείρα τῆς, τὸν ἐνδιαφέρον τῆς γιὰ νὰ γίνης ὅσο γίνεται πιὸ γρήγορα καλά.

Ὅλες οἱ Ἀδελφές τοῦ Νοσοκομείου σου ἐκχωρῶνται περαστικά.

Γραφεῖο Διευθυνούσης (Α.Φ.)

λαϊψῆς με ἀξιοπρέπεια στὶς δυσκολίες, γιὰ ν' ἀπλώσης τὸ χέρι σου γιὰ προσφορά, γιὰ νὰ δείξης ὑπομονὴ καὶ κατανόηση, γιὰ νὰ φερboῖς μ' εὐγένεια καὶ καλωσύνη. Γιὰ νὰ καλλιεργήσης ἀνώτερο πνεῦμα συνεργασίας. Γιὰ ν' ἀνάψης με τὸ πέρασμά σου ἔστω κι' ἔνα μικρὸ φῶς στὸ σκοτάδι τῶν ὑπολογισμῶν καὶ τῆς σκοπιμότητος.

Στάσου καὶ πάλι ὀρθια.

Οἱ μεγάλοι καὶ οἱ μέτριοι σηκώνονται. Οἱ μικροὶ σέρνονται. Ἡ κοινωνία καὶ οἱ συνεργάτες σου σὲ θέλουν τέλεια. Δὲν σοῦ δικαιολογοῦν σφάλματα καὶ παραλείψεις. Κι' αὐτό, εἶναι τιμὴ γιὰ σένα.

Ὅσο ὑψηλότερα σὲ τοποθετοῦν, τόσο λιγώτερο σὲ συγχωροῦν. Κι' ἐσὺ Ἀδελφὴ πὺν δὲν εἶχες τὴν εὐκαιρία νὰ περάσης ἀπὸ τὸ ἀμφιθέατρο κάποιας Σχολῆς, ἔθεσες ὅμως τὸ χέρι σου πάνω σ' ἔνα Εὐαγγέλιο κι' ἔδωσες ὑπόσχεση νὰ ὑπηρετήσης μ' εὐσυνειδησία καὶ ἀγάπη.

Μὴ τὸ ξεχνᾷς αὐτό. Ἡ εὐθύνη τοῦ ὅρκου σου, ἀπὸ κανένα ἠθικὸ ἢ φυσικὸ Νόμο δὲν παραγράφεται.

Τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου δὲν ἀμβλύνει τὴν εὐθύνη σου ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

Ἀ δ ε λ φ ῆ,

Δὲν σοῦ ζητῶ νὰ πάρης τὸ ἔργο σου σὰν ἀποστολή. Οἱ κοινωνικὲς, οἱ πολιτιστικὲς, οἱ οικονομικὲς ἀνακατατάξεις καὶ ἐξελίξεις, ἔχουν πρὸ πολλοῦ ἀπογοητεύσει τὴν λέξη ἀπὸ τὴν ὑψηλὴ αὐτὴ ἐννοια.

Πάρε το σὰν διοριστικὸ ἐπάγγελμα, ἀλλὰ με θεία καταγωγή, ὅπως θεία καταγωγή ἔχει κάθε ἔργο πὺν ἐξυπηρετεῖ τὸν ἀνῆμπορο καὶ τὸν ἀρρωστο.

Πρῶτος ὁ Θεάνθρωπος στάθηκε με εὐλικρίνεια καὶ σωστὴ ἀγάπη μπροστὰ σ' ἐκεῖνον πὺν ἔπασχε.

Πρὶν ἀπ' αὐτὸν στάθηκαν πολλοί. Εἶχαν ὅμως πάντα τὸ στοιχεῖο τῆς σκοπιμότητος καὶ τῆς προκαταλήψεως.

Ἐέρω πόσο ὁ δρόμος σου εἶναι ἀνηφορικὸς καὶ ἡ ἐργασία σου δύσκολη.

Τοποθέτησε ὅμως στὸ πρόσωπο τοῦ δύσ-

τροπου ἀρρώστου ἔνα ἀγαπημένο σου πρόσωπο, τὸ παιδί σου, τὴν μητέρα σου, τὴν Ἀδελφὴ σου.

Κι' ὅπως θάθελες νὰ κάνουν οἱ ἄλλοι γι' αὐτὸν «πρᾶξε κι' ἐσὺ ὁμοίως».

Πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε πὺν ὁ Νοσηλευτικὸς μας Πολιτισμὸς διέρχεται μιὰ θαθεῖα κρίση σὲ παγκόσμια κλίμακα. Γιὰ νὰ βγῇ ἀπ' αὐτὴ τὴν κρίση, χρειάζονται ἀδελφές με συγκροτημένη προσωπικότητα. Καὶ συγκροτημένη προσωπικότης δὲν δημιουργεῖται με ἠθικὲς καὶ πνευματικὲς ἀταξίες, ἀλλὰ μ' ἐσωτερικὴ δομὴ, με πνευματολογικὴ κατάρτιση καὶ με πνεῦμα πλατεῖας συνεργασίας.

Ἀγκαλιάσετε μ' ἀγάπη καὶ σεβασμὸ ὅλους ὅσους ἄμεσα ἢ ἔμμεσα συνεργάζονται μαζί σας.

Οἱ δυνατὲς τὶς ἀδύνατες, οἱ πεπειραμένες τὶς ἄπειρες, οἱ παλαιότερες τὶς νεώτερες, οἱ μεγαλύτερες τὶς μικρότερες, οἱ διπλωματοῦχες ἐκεῖνες τὶς Ἀδελφές πὺν δὲν εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ ὑποστοῦν τὴν δικὴ σας ἐκπαίδευση.

Σ' αὐτὲς τὶς Ἀδελφές, τὰ Νοσοκομεῖα ὀφείλουν πάρα πολλά.

Ὅταν ἐκεῖνες ξεκίνησαν, δὲν εἶχαν τὰ μέσα καὶ τὶς ἀνέσεις πὺν ἔχετε ἐσεῖς σήμερα.

Ἐργάστηκαν σκληρά, χωρὶς ὥραρια, χωρὶς διακοπὴ, χωρὶς ἀνάπαυση, χωρὶς ἀναγνώριση.

Κι' ἀνοιξαν με τοὺς κόπους καὶ τὶς θυσίες τους, τὶς πικρίες καὶ τὶς ἀπογοητεύσεις των τὸν δικὸ σου καλύτερο δρόμο.

Αὐτὸ νὰ τὸ θυμᾷται πάντα. Εἶναι κληθῶν καὶ χρέος σου. Εἶναι κάτι ἐλάχιστο, στὰ τόσα πὺν ἐκεῖνος στὴν ἐργασία καὶ σὲ σένα ἔδωσαν.

Σταθεῖτε, λοιπόν, καλὰ καὶ κρατήσετε τὶς παραδόσεις, τὶς γνώσεις, τὶς ἐμπειρίες καὶ τὸ ὑψηλὸ παράδειγμα τῆς Σχολῆς πὺν πρὶν ἀπὸ λίγα ἢ πολλὰ χρόνια τελειώσατε. Τὸ Νοσοκομεῖο θὰ θυμᾷται τὸ πέρασμά σας. Οἱ ἀρρωστοὶ θὰ σᾶς εὐχωνται. Οἱ συνεργάτες σας θὰ σᾶς ἐκτιμοῦν. Ἡ κοινωνία θὰ σᾶς εὐγνωμονῇ. Ὁ Θεὸς θὰ σᾶς εὐλογῇ.

Ανατολή νέας εποχής
διά τα αντιβιοτικά

SQUIBB

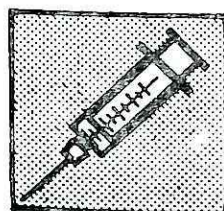
VELOSEF®

CEPHRADINE

Νέα
ήμισυνθετική
Κεφαλοσπορίνη

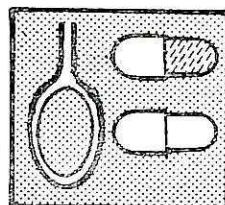
- Ταχυτάτη αποτελεσματικότητα
- Αππλλαγμένη παρενέργειών
- Δραστική και έναντι ανθεκτικών
εις την πενικιλίνη στελεχών βακτηριδίων

ή μόνη κεφαλοσπορίνη ή οποία δύναται να χορηγηθῇ

ΠΑΡΕΝΤΕΡΙΚΩΣ

Είς φιαλίδια περιέχοντα
CEPHRADINE 250 mg.
ή 500 mg. ή 1 g.
μετά φύσιγγος διαλύτου
δι' ένδομυϊκήν χορήγησιν
και
σύριγγα μιᾶς χρήσεως

ΑΠΟ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ

Κάψουλοι
περιέχουσαι CEPHRADINE
250 mg. ή 500 mg.
Suspension περιέχον
CEPHRADINE 125 mg. / 5 ml.
ή 250 mg. / 5 ml. μετά ειδικῆς
δοσιμετρικῆς κοχλιαρίου

ΔΟΣΟΛΟΓΙΑ: Παιδιά: 25 - 50 mg. / kg. θάρους ἡμερησίως, διηρημένα
εἰς ἴσας δόσεις ἀνά 6/ωρον.
Ἐνήλικες: 250 - 500 mg. ἀνά 6/ωρον. Ἐπὶ σοβαρῶν
καταστάσεων 1g. ἀνά 6/ωρον.

Τῶν φρονιμῶν
τὰ παιδιὰ πρὶν...
γὰρ τὴν ἐπιτάχνη
CARINA

carina

ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΙ ΚΟΠΕΡ

